

A Piarista Rend Generálisi Kongregációja

GYAKORLATI ÚTMUTATÓ A HELYI KÁPTALANHOZ

Piarista füzetek

11

A Piarista Rend Generálisi Kongregációja
Gyakorlati útmutató a helyi káptalanhoz

Sorozatszerkesztő

Tőzsér Endre

Megjelent kötetek:

1. A piarista karizma ma • 44. Egyetemes Káptalan (1997) • Bp., 2000
2. Világiak a piarista iskolában • 44. Egyetemes Káptalan (1997) • Bp., 2000
3. A Piarista Testvériség (PIT) • Generálsi Kongregáció (1988) • Bp., 2000
4. Gyakorlati útmutató a provinciai káptalanhoz • Generálsi Kongregáció (1994) • Bp., 2002
5. A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában • Generálsi Kongregáció (1999) • Bp., 1999
6. Kalazancius és konstitúciója • Dionisio Cueva (1979) • Bp., 1999
7. Kalazanci Szent József – A piarista rend alapítója • Quirino Santoloci (1994²) • Bp., 1999
8. Piarista hivatásgondozási direktórium • Generálsi Kongregáció (1992) • Bp., 2000
9. A piaristák folyamatos képzésének direktóriuma • Generálsi Kongregáció (1994) • Bp., 2000
10. Kalazanci Szent József lelkiése és pedagógiája
Összefoglaló tanulmány • Generálsi Kongregáció (1995) • Bp., 2000
11. Gyakorlati útmutató a helyi káptalanhoz • Generálsi Kongregáció (1994) • Bp., 2002

Előkészületben lévő kötetek:

Giovanni Ausenda – Ruppert József – Borián Tibor: *A piarista rend története*
Generálsi Kongregáció: *A házfőnök személye és feladatai*
Generálsi Kongregáció: *A piarista képzés*
Generálsi Kongregáció: *A szerzetes és a világi piarista identitásának tisztázása*
Generálsi Kongregáció: *A piarista rend küldetése az új evangelizációban*
Sántha György: *A Magyar Piarista Rendtartomány apostoli, kulturális, pedagógiai és szociális tevékenysége 1642-től 1956-ig*

A Piarista Rend Generálisi Kongregációja

GYAKORLATI ÚTMUTATÓ A HELYI KÁPTALANHOZ

Függelék
a *Directorium et Ordo Capitulorum*
Localium atque Dictionarium-hoz

Kalazancius Tanulmányi Központ
Budapest, 2002

A fordítás alapjául szolgált:
Congregazione Generale delle Scuole Pie,
Guida pratica del Capitolo Locale,
Supplemento al Direttorio dei Capitoli
Roma 1994.

Fordította
TÓZSÉR ENDRE SCH. P.

MEGJELENT A PIARISTA REND
MAGYARORSZÁGI TARTOMÁNYFŐNÖKÉNEK
290/2002. SZÁMÚ ENGEDÉLYÉVEL.

© Curia Generalizia dei Padri Scolopi, 1994
Hungarian translation © Tózsér Endre, 2002

JÓVÁHAGYÓ HATÁROZAT

A generálsi kongregáció rendünk Reguláinak 7.2., 7.11. és 365. pontja értelmében e határozattal jóváhagyja és közzéteszi a következő három dokumentumot: „Gyakorlati útmutató a helyi káptalanhoz”, „Gyakorlati útmutató a provinciai káptalanhoz”, „Gyakorlati útmutató a területi egységek káptalanjához”. Ezek érvényesek rendünkben minden helyi káptalanra és minden területi egység káptalanjára, és e JÓVÁHAGYÓ HATÁROZAT keltezésének napjától hatályba is lépnek.

E hármas „káptalani gyakorlati útmutató” az *Ordo Capituli Localis et Dictionalis Celebrandi* című dokumentum helyébe lép, amelyet szintén a generálsi kongregáció hagyott jóvá és tett közzé 1990. április 10-én (ikt. száma: 265/90) a *Directorium et Ordo Capitulum Localium atque Dictionarium* című dokumentum második részeként.

Ugyanakkor ez a hármas „káptalani gyakorlati útmutató” nem szünteti meg a *Directorium pro Capitulis Localibus et Dictionalibus* című dokumentumot, a már említett *Directorium et Ordo Capitulum Localium atque Dictionarium* első részét, azon pontok kivételével, amelyek kifejezetten különbözőek.

Az említett Directoriumnak azok a pontjai változnak még meg, amelyek a Regulából származnak, és amelyeket az 1991-ben tartott egyetemes káptalan megváltoztatott. Ezeket a változásokat bevettük a hármas „káptalani gyakorlati útmutatóba”.

Róma, a generálsi kongregáció 1994. június 27-én tartott ülésén

Jesús Miguel Lesaga
generálsi titkár

Josep Maria Balcells
generális

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZETES MEGJEGYZÉSEK	8
1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK	10
1. RENDELKEZÉSEK	10
2. GYAKORLATI SZEMPONTOK	11
1. A káptalan előkészítése	11
2. A káptalan megnyitása	12
3. Helyzetelemzés	12
4. Választások és jelölések	12
5. Jövőterv	12
6. A káptalan befejezése	12
2. A KÁPTALAN ELŐKÉSZÍTÉSE	13
1. RENDELKEZÉSEK	13
1. A káptalant meghirdető levél	13
2. A helyi előjáró jelentése	13
3. A ház gazdasági helyzete és hivatalos könyvei	13
4. A prov.-i kápt.-ra küldendő vokálisok megválasztása	14
5. Jelöltek állítása a tartományfőnöki tisztségre	17
6. A tartományfőnöki tisztségre jelöltek kinevezése	19
7. Jelöltek állítása viceprovinciális tisztségre – 1.	20
8. Jelöltek állítása viceprovinciális tisztségre – 2.	21
9. Viceprovinciális megválasztása	22
10. Jelöltek állítása generálisi delegátusnak	23
11. Jelöltek állítása provinciai vikáriusnak	23
12. A ceremonárius	23
13. A káptalant megnyitó határozat	24
2. GYAKORLATI SZEMPONTOK	24
1. A provinciai kongregáció felelőssége	24
2. A helyi közösség felelőssége	25
3. A helyi előjáró jelentése	26
3. A KÁPTALAN MEGNYITÁSA	29
RENDELKEZÉSEK	29
1. A káptalan megkezdése	29
2. A káptalani tagok névsorának felolvasása	29

3. Az elnök beszéde	29
4. A titkár megválasztása	29
5. A segédtitkár megválasztása	30
6. A szavazatszámllálók esküje	31
7. A könyvek átvizsgálása	31
8. A helyi előljáró jelentésének átadása	32
9. A proposíciók kiosztása	33
10. Befejezés	33
4. HELYZETELEMZÉS	34
GYAKORLATI SZEMPONTOK	34
1. A könyvvizsgáló bizottság beszámolójának felolvasása ..	34
2. A ház helyzetének tanulmányozása	35
3. Kiemelt témák	35
5. VÁLASZTÁSOK ÉS JELÖLÉSEK	37
RENDELKEZÉSEK	37
1. Saját vokális választása a vegyes szisztéma szerint	37
2. Vokálisok választása mindkét szisztéma szerint	38
3. Jelöltek állítása a tartományfőnöki tisztségre	39
4. Jelöltek állítása a viceprovinciális tisztségre – 1.	40
5. Jelöltek állítása a viceprovinciális tisztségre – 2.	41
6. Jelöltek állítása a generális delegátus tisztségre	42
6. JÖVŐTERVEZÉS	44
1. RENDELKEZÉSEK	44
2. GYAKORLATI SZEMPONTOK	44
1. Propozíciók és propozitumok	45
2. Kánoni előírás a propozíciókról történő szavazásról	46
3. A jövőtervezés és a jövőterv	47
7. A KÁPTALAN BEZÁRÁSA	48
RENDELKEZÉSEK	48
8. MELLÉKLETEK	50
1. A helyi előljáró jelentése	50
2. A könyvvizsgáló bizottság beszámolója	52
3. A közösségi helyzetelemzés	56
4. Segédlet a jövőterv elkészítéséhez	61
9. MINTASZÖVEGEK	68

ELŐZETES MEGJEGYZÉSEK

Ez a „Gyakorlati útmutató” nem más, mint segédeszköz. Gyakorlati segítséget kíván nyújtani a helyi közösségeknek, hogy káptalanjukat a lehető legnagyobb hatékonysággal tartsák meg.

A dokumentum két részből áll. Az első rész – amelynek címe: **RENDELKEZÉSEK** – felidézi és összefoglalja a káptalanra vonatkozó piarista jogszabályokat; a második részt azok a **GYAKORLATI SZEMPONTOK** alkotják, amelyek az első rész megvalósításához kívánnak javaslatokat tenni.

A **RENDELKEZÉSEK**ben összefoglaltuk mindazt, amit Konsztitúcióink és Reguláink előírnak, összhangban a *Directorium Capitulorum*mal, azzal az alapvető dokumentummal, amely tartalmazza a káptalanokra vonatkozó jogszabályokat. Természetesen figyelembe vettük azokat a Regulákon végzett módosításokat is, amelyeket az 1991-es egyetemes káptalan hagyott jóvá. Azt lehet tehát mondani, hogy ez a „Gyakorlati útmutató” teljes szeretne lenni, és ezért helyettesíti az 1990-es *Directorium „Ordo”* részét. Hogy kétely esetén könnyebben utána lehessen nézni a káptalanról hozott szabályoknak, valamint hogy világosabban és bővebben megérthessük az előírtakat, ebben az útmutatóban gyakran találunk hivatkozást a *Directorium Capitulorum*ra (DC).¹

A **GYAKORLATI SZEMPONTOK** az előző káptalanokból le-
szűrt tapasztalatok alapján íródtak, és olyan részleteket említe-
nek meg és dolgoznak ki, amelyek hatékonyabbá tehetik a
káptalani folyamatot. Ezeket egészítik ki a **MELLÉKLETEK**, ame-
lyekben az elvégzendő munkát megvilágító példákat írtunk
össze. Ez az útmutató tehát *gyakorlatias* kíván lenni, és kiegészíti

¹ A káptalanok direktóriuma (*Directorium et ordo capitulorum localium atque dictionalium*) megtalálható az *Ephemerides Calasanctianae* 1990. május-júniusi összevont számában.

azt a *Technikai vázlatot*, amelyet a generálisi kongregáció 1990-ben készített.²

Ennek a „Gyakorlati útmutatónak” azonban megvannak a maga határai. Nem tartalmazza az össze lehetőséget, amelyeket az egyes közösségek alkalmazhatnak. Ezért javasoljuk, hogy a helyi káptalannak itt bemutatott modelljét alkalmazzák saját közösségük valóságos helyzetéhez, hogy valóban hatékony lehessen. Ha a közösség kis létszámú, akkor még jobban egyszerűsíteni lehet a nem lényegi részeket. Ez a nehézség veti fel azt a megoldást, hogy a provincia és a helyi közösség közötti szervezetek lehetnének azok, amelyek megfelelőképpen képviselik a kis létszámú vagy elöregedett közösségeket.

² Congregación General, *Diseño Técnico del proceso capitular de las Escuelas Pías* [A piarista rend káptalani folyamatának technikai vázlata], Publicaciones ICCE, Madrid 1990 (Cuadernos 16).

1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. RENDELKEZÉSEK

A HELYI KÁPTALAN sajátos CÉLJA nem az, hogy egy kötelező előírásnak eleget tegyen, és az sem, hogy a kongregáció kérésére kitöltsenek néhány lapot, hanem az, hogy a közösség, vagyis a hozzá tartozó egyes rendtagok is, nagyon komoly önreflexiót végezzen azért, hogy mint közösség növelhesse odaadását saját küldetésünkhöz, karizmánkhoz hűen.

A helyi káptalanok jelentősége vitathatatlan a közösség ön-reflexiója és előrelépése szempontjából. Az érvényben lévő szabályok ennek hatékonyságát kívánják előmozdítani.

A helyi előjárónak kell biztosítania, hogy a káptalan megtartása szabályszerűen történjék. Ezért reméljük, hogy a helyi előjáró, mielőtt elkezdődne a káptalani folyamat, elolvassa mindazt, amit a Konstitúciók (151–163. pontok), a Regulák (366–381. pontok) és a *Directorium pro Capitulis Localibus et Dicionalibus* című dokumentum (37–62. cikkek) erről mondanak.

Ezekből világosan kitűnik, hogy a helyi káptalan célja

– egyrészt (a Konstitúciók szerint, 162. pont):

- a) a közösség állapotának és tevékenységének megvizsgálása,
- b) a jogszabályainkban előírt választások és jelölések meg-
ejtése,

c) a közösségi élet megtervezése, a hivatásbeli munka megszervezése és a rendtagok javaslatainak beható megtárgyalása.

– másrészt (a Regulák szerint, 366. pont):

- a) a ház és az intézmények jelenlegi állapotának alapos megvizsgálása – a helyi előjáró jelentése alapján;
- b) a választás és különböző jelölések megejtése;

- c) a jövőtervezés és a jövőre vonatkozó javaslatok (propozíciók) megvizsgálása.

Következésképpen a helyi káptalan sajátos területe a házak és az intézmények vizsgálata. Az intézményeket – ha vannak – nem szabad másodlagosnak, mellékesnek tekinteni a káptalanon, akkor sem, ha a helyi káptalannak elsősorban a közösséggel és annak szolgálatával kell foglalkoznia. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a közösség szolgálata vagy küldetése nem esik egybe szükségszerűen az intézményekkel; létezhetnek és ténylegesen léteznek ugyanis intézmény nélküli közösségek, de olyanok nem, amelyeknek ne lenne küldetésük.

Ha egy közösségre rá van bízva egy intézmény, akkor számot kell vetnie ezzel a helyi káptalan folyamán, és ennek elemzéséhez fel kell használnia a provincia által készített szempontrendszert.

2. GYAKORLATI SZEMPONTOK

A jelen szabályoknak megfelelően a káptalan lefolyását illetően különböző időszakokat lehet megkülönböztetni, ezeket pedig az egyes rendtartományok maguk határozzák meg. A helyi káptalant tehát a szükségleteknek megfelelően meg lehet tartani egyetlen ülés keretében vagy akár több részletben is, de sohasem szabad elfelejteni, hogy kapkodva aligha lehet alapos munkát végezni.

A káptalan legfontosabb szakaszai:

1. *A káptalan előkészítése*

Minden tevékenység eredményessége nagyrészt attól függ, hogy milyen volt az előkészítése, amely ennek következtében a helyi káptalan lényegi fázisa. Ezt a szakaszt nem szabályozza semmilyen előírás, és nincs is előírt időtartama. Az előkészítés elvégzésének a felelőssége egyrészt a provinciai kongregációt, másrészt a helyi közösséget terheli.

2. A káptalan megnyitása

E szakasz célja a káptalan megkezdése („létrehozása”). Lelki elmélyedéssel kezdődik. Rögzíteni kell a káptalan menetét és napirendjét, át kell adni a tanulmányozáshoz és a reflexióhoz szükséges dokumentumokat.

3. Helyzetelemzés

Miután elegendő időt töltöttek a dokumentumok tanulmányozásával, elkezdődik a helyzetelemzés. Ebben a szakaszban a közösségnek párbeszédet folytatva végig kell tekintenie saját életét, s fel kell ismernie hibáit és sikereit.

4. Választások és jelölések

A választási szakasz alapvetően a provinciai káptalanra való tekintettel történik. Épp ezért, még ha mindig fontos is, sohasem szabad a helyi káptalan lényegi feladatának tartani.

5. Jövőterv

A káptalan alapvető feladata, hogy kidolgozzon egy átfogó javaslatot a jövőre nézve. E javaslat az előzetesen elvégzett elemzés alapján születik, s elkészítését a javaslatok (propozíciók) tanulmányozásával kell kezdeni. Ezt a jövőtervet a provinciai káptalan után kell éves tervekben megfogalmazni és a gyakorlatban megvalósítani.

6. A káptalan befejezése

Az utolsó káptalani szakasz mindannak megerősítéséből áll, amit azt megelőzően elvégeztek. A közösség minden szerzetes tagja aláírja az ülések jegyzőkönyveit. Ez nem akadály a annak, hogy a rendtagok hozzáfűzhessék a jegyzőkönyvekhez saját pontosító megjegyzéseiket.

2. A KÁPTALAN ELŐKÉSZÍTÉSE

(DC 18. és 37–43. cikkek)

Ennek a fázisnak a célja: elkészíteni és előkészíteni a káptalan összes írásbeli anyagát és kellékét.

1. RENDELKEZÉSEK

A káptalan előkészítése során a következő sorrendet kell követni:

1. *A káptalant meghirdető levél*

A helyi előjáró mihelyt megkapja a helyi káptalant meghirdető levelet, felolvastatja azt a közösségben a ház titkárával.

2. *A helyi előjáró jelentése*

A helyi előjáró az intézmények igazgatóival és azokkal a rendtagokkal együtt, akik valamilyen funkciót betöltenek, a nagyobb előjáró által megszabott irányelveknek vagy szabályoknak megfelelően megszerkeszti a rendház és az intézmények jelenlegi helyzetéről szóló jelentését, és azt kellő időben kiosztja a káptalan tagjainak (vö. 1. melléklet).

3. *A ház gazdasági helyzete és hivatalos könyvei*

A helyi előjáró úgy intézi a dolgokat, hogy a helyi káptalan megkezdése előtt készen legyenek: a ház gazdasági helyzetéről készült kimutatás, a pénztár, a javak leltára, a gazdasági adminisztráció könyvei, a misék könyve, a titkárság könyvei és a háztörténet (*historia domus*) könyve.

4. A provinciai káptalanra küldendő vokálisok és pót vokálisok megválasztása

4.1. A vokálisok és pót vokálisok száma (DC 46)

- a) A provinciai káptalanon a választott káptalani tagok létszámának ugyanannyinak kell lennie, mint ahányan a jogból kifolyólag káptalani tagok.
- b) A választott pót vokálisok számának meg kell egyeznie a káptalani tagok teljes létszámának egyötödével.

4.2. A követendő választási szisztéma megválasztása (DC 47)

- a) A provinciai káptalanra küldendő vokálisok és pót vokálisok választására az egyes provinciák szabadon alkalmazhatják mind az egyetlen listáról történő, mind a vegyes szisztéma szerinti választást.
- b) A provincia minden szerzetes tagjának szavaznia kell arról, hogy melyik szisztémát alkalmazzák. Ezért kellő időben, a helyi káptalanok előtt a tartományfőnököknek meg kell kérdeznie a rendtagokat, az összesített eredményről pedig értesítenie kell a generálisi kongregációt és a rendtartomány tagjait.

4.3. Az egyetlen lista szerinti választás (DC 48)

Amikor a provinciai káptalanra küldendő vokálisokat és pót vokálisokat egyetlen lista alapján választják, a következőképpen kell eljárni:

a) A névjegyzék és a szavazólapok elküldése

- 1. A nagyobb előjáró megfelelő időben közli az egész rendtartománnyal, hogy hány vokalist és pót vokalist kell választani, tekintetbe véve azok számát, akik a jog szerint tagjai a káptalannak.
- 2. Ugyanakkor minden egyes aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak át kell adni mindazon rendtársak névjegy-

zékét, akik a vokális tisztásra passzív szavazati joggal rendelkeznek, valamint a szavazólapokat, amelyeket a helyi eljárónak meg kell őriznie a helyi káptalan azon üléséig, amelyen a választást megejtik.

3. Ha provinciáról vagy független viceprovinciáról van szó, azoknak a nevét is fel kell venni erre a listára, akik a független viceprovinciával nem azonos elbírálás alá eső generális házakba vannak besorolva. A helyi káptalanok előtt ezeknek a rendtagoknak is el kell juttatni ezt a listát, akik, miután szavaztak, a legalkalmasabb módon eljuttatják szavazólapjukat saját provinciálisuknak (vagy viceprovinciálisuknak).

b) Külön a választásra szánt káptalani ülés

A helyi káptalanon tartsanak egy ülést külön arra a célra, hogy az aktív szavazati joggal rendelkező rendtagok

1. átvegyék a helyi eljárástól a vokálisok és pótvokálisok megválasztására szolgáló lapokat.

2. Szavazólapjuk kitöltésekor annyi nevet írjanak fel arra, amennyi az összes megválasztandó vokálisok számának kétharmada. Ha ez nem osztható pontosan hárommal, akkor azt az egész számot válasszák, amelyik a legközelebb van a matematikai kétharmadhoz.

3. A szavazólapot aláíratlanul, borítékba zárva – mindenki szeme láttára – bedobják az urnába. Az elnök a szavazat-számlálókkal megszámolja a borítékokat, kívül egyenként ellátja őket a közösség pecsétjével, bezárja őket egy nagy borítékba, és aztán minél biztonságosabb módon eljuttatja a nagyobb eljáróhoz.

c) Szavazatszámolás és eredményhirdetés

1. A provinciai kongregáció, miután minden borítékot megkapott, vagy maga bontja fel és számlálja meg a szavazatokat, vagy kimondottan erre a feladatra kijelöl egy bizottságot, s a szavazatok megszámolását azzal végezteti. Előzetesen esküt tesznek arra, hogy titkot tartanak, és feladatuk el-

végzésekor pontosan járnak el.

2. Amikor a szavazatokat megszámlálták, vokálisoknak, illetőleg pótvokálisoknak jelentik és hirdetik ki azokat, akik a legtöbb szavazatot kapták. Annyi pótvokálist kell megválasztottnak nyilvánítani, amennyi az összes káptalani tagok számának egyötöde.

4.4. A vegyes szisztéma szerinti választás

A vegyes szisztéma lényege, hogy minden közösség választ egy saját vokálist, a többi vokálist pedig egyetlen listáról választják az egész rendtartomány számára. A következő módon kell eljárni:

- a) Saját vokálist választó káptalant csak azokban a közösségekben tartanak, amelyekben az előjárón kívül legalább három káptalani tag van, akik közül legalább kettőnek passzív szavazati joggal kell rendelkeznie. Ezen a káptalanon választanak egy vokálist a provincia káptalanjára.
- b) A helyi káptalan elnöke rögtön közli (telefonon) a nagyobb előjáróval a házában megválasztott vokális nevét, őt pedig a tartományfőnök értesíti, hogy más házakban kiket választottak vokálisnak. Ezután fognak hozzá a többi vokális és pótvokális megválasztásához.
- c) A többi vokálist és az összes pótvokálist illetően ugyanúgy járnak el, mint amikor egyetlen lista alapján választanak.

4.5. A vokálisok és a pótvokálisok névsorának közzététele

A vokálisok és a pótvokálisok névsorát mielőbb közölni kell az összes rendtagokkal, anélkül, hogy a szavazatok számát nyilvánosságra hoznák. Ha olyan rendtartományról van szó, amelynek függő demarkációi vannak, a névsorba azoknak a vokálisoknak és pótvokálisoknak a nevét is fel kell venni, akiket a függő demarkáció káptalanján választottak a provinciai káptalanra.

5. *Jelöltek állítása a tartományfőnöki tisztségre (vagy vice-provinciálisságra)* (DC 52, 58, 59, 62)

5.1. A passzív szavazati joggal rendelkezők névsorának és a jelölőlapoknak az elküldése

a) Megfelelő időben, a helyi káptalanok előtt a tartományfőnök vagy a viceprovinciális átadja a rendtartomány (és a függő demarkációk) minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagjának mindazoknak a névsorát, akik passzív szavazati joggal rendelkeznek a tartományfőnöki vagy a viceprovinciális tisztségre.

b) Ugyanakkor elküldi minden helyi előjárónak a jelölőlapokat. Ezeket a jelölőlapokat a helyi előjáró megőrzi a helyi káptalannak azon üléséig, amelyen jelölteket állítanak e tisztségre.

c) Ha tartományfőnökségről vagy (független viceprovinciában) viceprovinciálisságról van szó, a listára a rendtartomány vagy a független viceprovincia azon tagjainak a nevét is fel kell venni, akik a függő viceprovinciával azonos elbírálás alá eső generálisi delegációkba, vagy a függő viceprovinciával nem azonos elbírálás alá eső generálisi házakba vannak besorolva. A függő viceprovincia viceprovinciális tisztségére jelölhető listájára a rendtartomány azon tagjainak a nevét is fel kell venni, akik függő viceprovinciával nem azonos elbírálás alá eső generálisi házakba vannak besorolva.

Ezeket a listákat a helyi káptalanok előtt el kell juttatni a rendtartomány és a független viceprovincia minden tagjának, akik, miután jelölteket állítottak, eljuttatják jelölőlapjukat – a legalkalmasabb módon – saját tartományfőnöküknek (vagy a független viceprovincia viceprovinciálisának).

5.2. A helyi káptalan különleges ülése

a) A káptalannak ezen az ülésén minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtag megkapja a jelölőlapokat a helyi előjárótól.

b) Minden rendtag három vagy két nevet ír fel a jelölőlapra (aszerint, hogy teljes értékű vagy nem teljes értékű provinciáról, illetőleg viceprovinciáról van szó), mégpedig *ordine praeferentiae*, vagyis azt írja első helyre, akit a legalkalmasabbnak tart, és így tovább.

- A tartományfőnöki tisztségre jelölteket kell állítani a rendtartomány és függő demarkációinak (viceprovinciájának vagy provinciai vikariátusának) minden helyi káptalanján.
- A viceprovinciálisi tisztségre jelölteket kell állítani az illető – függő vagy független – viceprovincia minden helyi káptalanján.

c) Minden rendtag átadja javaslatát zárt borítékban a helyi káptalan elnökének, aki elküldi azokat a tartományfőnöknek, vagy (ha arról van szó) a független viceprovincia viceprovinciálisának, a káptalanok direktóriumának megfelelően.

5.3. A jelöltekre vonatkozó szavazatok megszámlálása

a) A provinciai kongregáció, miután megkapta a borítékokat, vagy maga, vagy egy általa hivatalosan kinevezett bizottság által megszámlolja azokat. A szavazatszámológynak előzetesen esküt kell tenniük, hogy titkot tartanak és feladatukat szabályszerűen látják el.

b) A pontszámok összegzésekor tekintetbe kell venni, hogy az első helyen nyert szavazatnak két pont értéke van (pl. 50-szer 2 = 100), a második helyen szereplő szavazat egy pontot ér (pl. 20-szor 1 = 20), a harmadik helyen szereplő pedig fél pont értékű (pl. 20-szor 0,5 = 10).

c) Ha valamelyik rendtag a szavazólapra tévedésből a kelleténél több nevet írt, akkor a jogban meghatározott számot meghaladó jelölések érvénytelennek tekintendők.

5.4. Az eredmények elküldése a generális atyának

a) A szavazatszámolás után a tartományfőnök minél előbb el-

küldi a generális atyának azoknak a listáját, akik a legtöbb szavazatot kapták a tartományfőnöki tisztségre (vagy a függő viceprovincia viceprovinciálisi tisztségére), feltüntetve mindegyiknél a szavazatok számát és az elért pontszámot.

b) Ugyanezt teszi a független viceprovincia viceprovinciálisa a viceprovinciálisságra jelöltekkel kapcsolatban.

5.5. A rendtagok által a tartományfőnöki tisztségre jelöltek nevének közzététele a rendtartományban

A tartományfőnök (vagy a független viceprovincia viceprovinciálisa) szabadon dönt arról, hogy nyilvánosságra hozza-e a rendtartomány (és a függő demarkációk) tagjai előtt a jelöltek neveit. Belátása szerint közölheti a legtöbb szavazatot elért rendtagok nevét egyszerűen ábécés rendben vagy az elért szavazatok szerint, de közzéteheti mindegyiknél az elért szavazatszámot is.

6. A tartományfőnöki tisztségre jelöltek kinevezése (DC 77)

6.1. Kinevezés

A generálisi kongregáció előterjeszt a tartományfőnöki tisztségre legalább hármat azon hat rendtag közül, akiket egy teljes jogú rendtartomány provinciai kongregációja terjesztett fel; vagy legalább kettőt azon négy közül, akiket egy nem teljes jogú rendtartomány provinciai kongregációja terjesztett fel. Ezt a listát azoknak a neveiből állítják össze (hat vagy négy személynek a nevéből), akik a legtöbb szavazatot kapták a rendtagoktól, és akiknek megvannak a megkívánt adottságaik a tartományfőnöki tisztségre.

6.2. Előzetes értesítés

A generálisi kongregáció előre tájékoztatja a kinevezett jelölteket, hogy elkerülhető legyen a váratlan lemondással járó bonyodalom.

6.3. Esetleges lemondás

Ha valaki a jelöltek közül úgy gondolja, hogy súlyos okai vannak a passzív szavazati jogáról való lemondásra, közölje lemondását a generálisi kongregációval, hogy azután az mérlegelje az okokat, és elfogadja vagy elutasítsa a lemondást.

6.4. A kinevezett jelöltek listájának elküldése a provinciai káptalannak

A generálisi kongregáció elküldi a jelöltek listáját a provinciai káptalannak. Miután elkezdtek a provinciai káptalant, kellő időben, még az ünnepélyes ülés előtt meg kell ismertetni a káptalani tagokkal a jelöltek neveit.

7. Jelöltek állítása viceprovinciálisi tisztségre független viceprovincia számára (DC 114)

7.1. Kinevezés

A generálisi kongregáció előterjeszt a viceprovinciálisi tisztségre legalább kettőt azon négy rendtag közül, akiket a viceprovinciálisi kongregáció terjesztett fel. Ezt a listát azon négy személynek a nevéből állítják össze, akik a legtöbb szavazatot kapták a rendtagoktól, és akiknek megvannak a megkívánt adottságaik a viceprovinciálisi tisztségre.

7.2. Előzetes értesítés

A generálisi kongregáció előre tájékoztatja a jelölteket, hogy elkerülhető legyen a váratlan lemondással járó bonyodalom.

7.3. Esetleges lemondás

Ha valaki a jelöltek közül úgy gondolja, hogy súlyos okai vannak a passzív szavazati jogáról való lemondásra, közölje lemondását a generálisi kongregációval, hogy azután az mérlegelje az okokat, és elfogadja vagy elutasítsa a lemondást.

7.4. A kinevezett jelöltek listájának elküldése a provinciai káptalannak

A generálisi kongregáció elküldi a jelöltek listáját a viceprovinciai káptalannak. Miután elkezdtek a káptalant, kellő időben, még az ünnepélyes ülés előtt meg kell ismertetni a káptalani tagokkal a jelöltek neveit.

8. Jelöltek állítása viceprovinciális tisztségre függő viceprovincia számára (ha ezt a megbízatást kinevezéssel adják) (DC R 403)

8.1. A jelöltek kinevezése

Miután beérkeztek a viceprovinciához tartozó rendtagok helyi káptalanokon megfogalmazott javaslatai, és megtörtént a szavazatszámlálás, a provinciai kongregációnak össze kell állítania a viceprovinciális tisztségre szánt négy jelölt listáját, szem előtt tartva egyfelől a rendtagok javaslatait, másfelől a provinciális atya jogát arra, hogy a javasolt nevek közül néhányat töröljön, vagy másokat adjon hozzájuk. Az így elkészített listát meg kell küldeni a generális atyának, hogy a generálisi kongregáció *nihil obstat*-ját megkapják.

8.2. A jelölt előzetes értesítése és az esetleges lemondás

A *nihil obstat* megérkezése után a provinciai kongregáció rögtön értesítse azt a rendtagot, akit ki akar nevezni. Ha a jelölt nem akarja elfogadni a tisztséget, maga a provinciai kongregáció mérlegelje indokait, és vagy fogadja el, vagy utasítsa vissza lemondását.

8.3. A viceprovinciális kinevezése

Végül a tartományfőnök atya, miután megkapta a viceprovinciai káptalantól a viceprovinciális asszisztensi tisztségre jelöltek nevét, tanácsának beleegyezésével nevezze ki a viceprovinciálist akár a provinciai káptalan előtt, akár utána; valamint

a viceprovinciális asszisztenseket; amennyire lehetséges, a közül a négy közül, akiket a viceprovinciai káptalan előterjesztett.

9. Viceprovinciális megválasztása függő viceprovincia számára (ha ezt a megbízatást választással adják) (DC R 403) (R 404)

9.1. A jelöltek névsorának előkészítése

Miután beérkeztek a viceprovinciához tartozó rendtagok helyi káptalanon megfogalmazott javaslatai, és megtörtént a szavazatszámlálás, a provinciái kongregációnak össze kell állítania a viceprovinciális tisztségre szánt négy jelölt listáját, szem előtt tartva egyfelől a rendtagok javaslatait, másfelől a provinciális atya jogát arra, hogy a javasolt nevek közül néhányat töröljön, vagy másokat adjon hozzájuk. Az így elkészített listát meg kell küldeni a generális atyának, hogy a generális kongregáció *nihil obstat*ját megkapják.

9.2. A jelölt előzetes értesítése és az esetleges lemondás

A *nihil obstat* megérkezése után a provinciái kongregációnak – a váratlan lemondásból adódó bonyodalmak elkerülése érdekében – értesítenie kell a kinevezett jelölteket. Ha a jelöltek közül valaki úgy látja, súlyos okai vannak arra, hogy a tisztséget ne fogadja el, terjessze lemondását a provinciái kongregáció elé, és annak feladata lesz, hogy az okokat mérlegelve elfogadja vagy elutasítsa a lemondást.

9.3. A jelöltek kinevezése

Végül a provinciái kongregáció jelöljön legalább két rendtagot a viceprovinciális tisztségre, és ha jónak tartja, javasoljon néhány rendtagot a viceprovinciális asszisztensségre.

9.4. A kinevezett jelöltek listájának elküldése a viceprovinciai káptalannak

Az összeállított névjegyzéket, amelyben gondosan különbséget kell tenni a viceprovinciálisságra jelöltek és az asszisztensségre javasoltak között, zárt és a provincia pecsétjével ellátott borítékban küldjék el a viceprovinciálisnak. Ezt a viceprovinciai káptalanon a káptalan tagjai előtt kell felbontani.

10. Jelöltek állítása generálisi delegátusnak (DC 61)

A generális alá rendelt közösségek, amelyek ugyanazon nemzet területén vannak, amennyiben kielégítik a viceprovincia számára előírt feltételeket, ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint a függő viceprovinciák. Ezért a helyi káptalanok idején az aktív szavazati joggal rendelkező rendtagok javasoljanak a generálisi delegátus tisztségére két nevet, s küldjék meg azokat a generálisi kongregációnak. Ezeket a jelölteket vehetik akár a generálisi delegációból, akár az illetékes területi egységekből.

11. Jelöltek állítása provinciai vikáriusnak a provinciai vikariátusban

A káptalani tagok javasoljanak jelölteket a helyi káptalanon a provinciai vikáriusi tisztségre, ha azt a vikariátus statútuma előírja.

12. A ceremonárius

A káptalan megnyitása előtt a helyi előljáró – mint a káptalan elnöke – kinevez ceremonáriusnak egy káptalani tagot. Ezt a kinevezést közzéteszi a káptalant megnyitó határozatában. A ceremonárius felelősségi körébe tartozik (DC 18) többek között:

- a) gondoskodnia kell arról, hogy a káptalan megnyitása előtt legyenek előkészítve: a káptalani terem, a liturgikus kellékek, a szükséges könyvek (az Egyházi Törvénykönyv, a Konstitúciók és Regulák, a Káptalanok direktóriuma, az utolsó káptalan jegyzőkönyvei stb.), a káptalani tagok listája

(amely tartalmazza a felszólalási és szavazati jogot), a szavazóurna, a választási cédulák, a ház pecsétje stb.;

b) a titkár megválasztásánál ő a szavazatszámláló, és neki kell aláírnia a titkár megválasztásáról szóló határozatot;

c) a titkár megválasztásával megszűnik a megbízatása.

13. A káptalan megnyitó határozat

A helyi előjáró a káptalan megkezdése előtti napon előkészíti és egy mindenki által megtekinthető helyre kifüggeszti a káptalan megnyitásáról szóló határozatot (vö. 1. mintaszöveg), valamint az összes káptalani tagok listáját, világosan megjelölve az egyes tagok jogát a szavazások és a választások tekintetében.

2. GYAKORLATI SZEMPONTOK

Ahhoz, hogy a káptalan előkészítése megfelelő és hatékony legyen, közvetettnek és közvetlennek kell lennie. A káptalan közvetett előkészítése a provinciai kongregáció felelőssége, a közvetlen előkészítése pedig a közösség felelőssége.

1. A provinciai kongregáció felelőssége

A kongregációnak egyszerű és gyakorlati szempontokat szem előtt tartó iránymutatást kell adnia a helyi káptalan szabályos lefolytatásához. Ez azonban egyáltalán nem helyettesítheti a közösség munkáját, idejét és fáradozását, még kevésbé az alapos egyéni és közösségi reflexiót.

E célból kívánatos, hogy a kongregáció minden egyes közösségnek küldjön egy *dossziét*, amely részletesen tartalmazza az egész káptalani folyamat leírását, szabályszerűen követve a Direktóriumban foglaltakat. A dossziében benne kellene lennie mindazon dokumentumoknak, amelyek a helyi káptalan aktáit alkotják. Ily módon a közösség világos útmutatás birtokában színvonalas munkára és reflexióra tudja elszánni magát.

A dossziénak nagyon konkrétnek és határozottnak kell len-

nie. Még ha bizonyos szabadságot ad is, megvan az az előnye, hogy megkönnyíti a munkát és egységesíti a kritériumokat. Ennek köszönhetően olyan információkat lehet majd kapni a káptalanon végzett munkáról, amelyek összevethetők a provincia összes többi közösségének információival, s így hasznos eszközül szolgálhatnak a provinciai káptalan számára.

A kongregációnak ezenfelül szerveznie kellene egy összejövellt a helyi előjáróknak az iránymutatások bemutatására és elmagyarázására, hogy ezek használatát megkönnyítsék, és motiválják őket a helyi káptalannal kapcsolatban.

2. A helyi közösség felelőssége

A káptalan előkészítésében kifejezetten a helyi közösségé a lényegi szerep. E nélkül az előkészítés nélkül lehetetlen lesz elérni, hogy a káptalan megfelelőképpen folyék.

A közösség tagjait – legyenek bár kevesen vagy sokan – annak a meggyőződésnek kell vezérelnie, hogy a káptalani időszak jó alkalom saját közösségi helyzetük tudatosítására.

A személyes megújulás, a személyek közötti kapcsolat javulása, a közösségi tanúságtétel és küldetés minőségének javulása stb. – mind-mind olyan jelenségek, amelyek kézzelfogható valósággá válhatnak a káptalan alkalmával. Előkészítése tehát a személyes reflexióval kell, hogy kezdődjék, amely elősegíti annak világos látását, hogy milyenek is vagyunk egyenként mint szerzetesek és mint a közösség tagjai.

A helyi káptalan meghirdetése után az előjárónak rögtön ösztönöznie kell a káptalan előkészítését, magára vállalva többek között a felelősséget a következőkért:

- a) biztatni a rendtagokat a saját közösségükre irányuló egyéni reflexióra,
- b) elolvasni a káptalanra vonatkozó előírásokat,
- c) végiggondolni és meghatározni a káptalan időbeosztását,
- d) elkészíteni a saját jelentését,

- e) lezárni a közösség könyveit (gazdasági, titkári stb.)
- f) kérni a rendtagokat, hogy fogalmazzanak meg propozíciókat és propozitumokat,
- g) kinevezni a ceremonáriust,
- j) megfogalmazni a megnyitásról szóló dekrétumot,
- h) előkészíttetni a helyet és a szükséges kellékeket (listák, cédulák, stb.)

Mindezek közül a legnagyobb jelentőségű a JELENTÉS, minthogy ez a közösség valós helyzetének egy előzetes tanulmányozása.

3. A helyi előljáró jelentése

A helyi előljáró jelentésének értelme az, hogy elmélyült reflexió kiindulópontjául szolgál: miként él és cselekszik a közösség. E reflexió eredményeként állítja össze később a végleges jelentést a közösség helyzetéről. Ebből következik, hogy a jelentést nem szabad pusztán az előljáró egyéni és személyes látásmódja szerint összeállítani.

Következésképpen a jelentés összeállításánál egy nagyon világos sémából kell kiindulni, hogy alapvető iránymutatásul szolgáljon a közösség rákövetkező analízise számára. Konkrét formában és pontos szóhasználattal kell megszerkeszteni, és nem szabad, hogy történeti vagy leíró munka legyen, hanem operatívnak kell lennie. Ebben az értelemben a helyi előljáró tanulmányozó munkájának az alapjai: az előző helyi káptalan iratai, és különösképpen a közösség éves programjai és azok éves kiértékelései, amelyeket maga a közösség végzett el.

A szerkesztés feladata sematikusán azt kívánja meg a helyi előljárótól, hogy

1. határozza meg a közösségi elemzés területeit. Az eszményi az lenne, ha ezek a közösségi éves terv területei lennének, például: hívő közösség, életstílus, megosztott küldetés és a közösségi élet terve;

2. pontosan megfogalmazza, hogy mely szempontok tartoznak az egyes területekhez;
3. értékeli, hogy milyen célokat tűzött ki a közösség ezen a területeken és szempontok szerint, megvizsgálja a konkrét tetteket és keresse az okokat, miért sikerült, vagy miért nem sikerült megvalósítani egy-egy célkitűzést;
4. jelölje meg a provinciának azokat a célkitűzéseit, amelyeket a közösség szem előtt tartott saját célkitűzései megfogalmazásakor, indokolja meg ennek okait és vizsgálja meg, hogy elérték-e a kitűzött célokat;
5. ismertesse, hogy a rendtagok milyen elszántsággal végezték a rend küldetését, és ismertesse a közösség egész tevékenységét;
6. határozza meg a közösséghez kapcsolódó intézményről (vagy intézményekről) szóló beszámoló lényegi szempontjait, és annak a beszámolónak a lényegi szempontjait, amely azokról a rendtagokról szól, akiknek a felelősségi köre a közösségen kívül van.
7. tegyen javaslatot, hogy a jövőben milyen irányban haladjon a közösség, szem előtt tartva a belső elemzést (a közösség erős oldalai, gyenge oldalai és hiányosságai) és a külső elemzést (problémák, lehetőségek és kockázatok, amelyek befolyásolják vagy befolyásolhatják a közösséget).

Egyszerű gyakorlati javaslatként – és összefüggésben a 3. ponttal – a következőképpen érdemes eljárni. Ha például az életstílusról van szó, a helyi előljáró felteheti a következő kérdéseket:

- a) Milyen szempontok tartoznak az „életstílus” témakörhöz? Az együttélés szempontjai, közösségi összejövetelek (házigyűlések), ezek megszervezése; konkrét életterünk; folyamatos képzés; külső kapcsolataink.

- b) Egyetemes rendi és provinciai szinten milyen célkitűzési voltak a rendnek az életstílussal kapcsolatban?
- c) Mit tett a közösség ennek érdekében?
- d) Mi az, amit elmulasztott, vagy rosszul csinált? Ennek mi volt az oka?
- e) A valós helyzet belső és külső okai.
- f) Belső elemzés: megjelölve a közösség erős és gyenge oldalait.
- g) Külső elemzés: a külső körülmények milyen lehetőségeket nyújtanak és milyen problémákat okoznak?
- h) A jövőben milyen lehetőségek kínálóznak, hogy az életstílusunkon javítani tudjunk?

Lehet, hogy valaki bonyolultnak találja ezt a sémát, mivel bizonyos közösségek különleges helyzetben vannak. Itt pusztán bemutattunk néhány olyan szempontot, amelyeket figyelembe kell venni a jelentés megszerkesztésekor. A jelentés tartalma fogja azt egyszerűvé vagy bonyolulttá tenni, a közösség saját helyzetének megfelelően.

3. A KÁPTALAN MEGNYITÁSA

E szakasz célja, hogy újtára indítsa a káptalant,
és annak lelki megalapozást biztosítson.

RENDELKEZÉSEK

1. *A káptalan megkezdése*

A közösség összegyűlik az előre kijelölt helyen, napon és órában. Rögtön az elején egy bevezető imádságot mondanak.

2. *A káptalani tagok névsorának felolvasása és a résztvevők ellenőrzése*

A ceremonárius felolvassa a káptalani tagok névsorát. Így kezdi:

Azok, akik részt vehetnek és akiknek felszólalási joguk van ezen a káptalanon, a következők: ...

Egyenként felelik:

Jelen.

A teljes névsor felolvasása után a ceremonárius megkérdezi:

Van-e valakinek tudomása arról, hogy valakit ki kell zárni a káptalan résztvevői közül olyan vétke miatt, amely a kizárást szükségessé teszi?

3. *Az elnök beszéde*

A káptalan elnöke mond néhány szót a helyi káptalan jelentőségéről: mint a közösség szerzetesi élete és apostoli munkája megújításának a lehetőségéről.

4. *A titkár megválasztása*

Ezután szavazattöbbséggel – elegendő a relatív többség – megválasztják a káptalan titkárát.

A ceremonárius azt mondja:

Válasszunk meg a káptalan titkárát!

A ceremonárius kiosztja a szavazólapokat, és minden káptalani tag felírja annak a nevét, akire szavazni kíván, majd egymás után beteszik az urnába összehajtott szavazólapjukat. A ceremonárius megszámlolja a lapokat, hogy lássa, számuk a káptalani tagokéval megegyezik-e. Ha a szavazólapok száma meghaladja a szavazókét, a szavazás érvénytelen; ha megegyezik, a ceremonárius minden egyes összehajtott lapot megmutat az elnöknek, a házfőnök-helyettesnek vagy az – első fogadalma szerint – legidősebb káptalani tagnak (ennél a választásnál ők a szavazatszámlálók), és fennhangon felolvassa a lapokra írt neveket. Közben a többi szavazatszámláló feljegyzi egy lapra a kapott szavazatokat.

A ceremonárius kihirdeti annak nevét, aki a legtöbb szavazatot kapta – minthogy elég a relatív többség, nem szükségeszerűen többet a szavazatok felénél –, illetve a szavazatok egyenlősége esetén annak a nevét, aki egyszerű fogadalomtétele alapján idősebb:

Káptalanunknak megvan a titkára: X. Y., aki ... szavazatot kapott.

Megszerkesztik a titkár megválasztásáról szóló határozatot (vö. 2. mintaszöveg), amelyet az elnök és a ceremonárius ír alá, vagy – abban az esetben, ha a ceremonáriust választották titkárrá – az elnök és a házfőnök-helyettes vagy a legidősebb káptalani tag. A határozatot ellátják a ház pecsétjével, majd nyilvánosan felolvassák.

Ezzel a ceremonárius ellátta feladatát, és rögtön a titkár lép hivatalba (vö. DC 18.3).

5. A segédtitkár megválasztása

Ezután szavazattöbbséggel – elegendő a relatív többség – megválasztják a káptalan segédtitkárát.

A titkár mondja:

Válasszuk meg a káptalan segédtitkárát!

A titkár kiosztja a szavazólapokat, és mindenben úgy járnak el, mint a titkár megválasztásakor (de a szavazatszámláló bizottságnak most már a ceremonárius helyett ő a tagja). A titkár kihirdeti, hogy kit választottak meg segédtitkárnak, ezekkel a szavakkal:

Káptalanunknak megvan a segédtitkára: X. Y., aki ... szavazatot kapott.

Megszerkesztik és felolvassák a segédtitkár megválasztásáról szóló határozatot (vö. 2. mintaszöveg), úgy, mint a titkár megválasztásának esetében.

6. A szavazatszámlálók esküje

A titkár felolvashatja a káptalani tagok előtt a Regulák 347. pontját a titoktartásról:

Bár a fontosabb ügyeket illetően a káptalan minden résztvevőjét köti a hivatali titoktartás, a szavazatszámlálók mégis tegyenek esküt arra, hogy hivatalukat hűségesen látják el, és a választás után is titkot tartanak. Minden káptalani tag gondolja meg, hogy kötelezi a természetes titoktartás.

Majd az elnök, a titkár és a segédtitkár – akik a választáson a szavazatszámlálók – leteszik a következő esküt:

Én, X. Y. a legnagyobb tisztelettel hívom tanúul Jézus Krisztust, az örök Bölcsességet, és ígérem, hogy megbízatásomat e káptalanon hűségesen teljesítem, és annak rendje és módja szerint titkot tartok arról, ami itt történt vagy történni fog. Erre esküszöm.

7. A könyvek átvizsgálása

- a) A helyi eljáró már az első ülés folyamán bemutatja a ház gazdasági helyzetéről készült kimutatást (az odafigyeléssel és precízen előkészített mérleget), a javak leltárát, a pénztárkönyvet, a gazdasági ügyintézés egyéb könyveit, a misék könyvét, a titkárság könyveit (pl. az iktatókönyvet) és a

háztörténet (*historia domus*) könyvét, hogy a helyi káptalan – a pénztáron kívül – mindet megvizsgálja, a DC 45 szerint.

- b) Ha hatnál több káptalani tag van, alakítani kell egy könyvvizsgáló bizottságot (a DC 45 szerint), a 2. mellékletben található séma alapján.

A titkár azt mondja:

Válasszunk ki két káptalani tagot, akik a káptalan titkárával együtt alkotják majd a könyvvizsgáló bizottságot. Ne feledjük, hogy a ház ökonómusát nem lehet e bizottság tagjává választani. (És felolvashatja a DC 45. pontját).

Kiosztják a szavazólapokat, és minden káptalani tag felír két nevet ugyanarra a lapra, a lapot összehajtja és beteszi az urnába.

Ezután ugyanúgy járnak el, mint a titkár és a segédtitkár megválasztásánál. A titkár könyvvizsgálónak hirdeti ki azt a két személyt, akik a legtöbb szavazatot kapták (relatív többségre van szükség, s az elegendő), vagy – a szavazatok egyenlősége esetén – az egyszerű fogadalomtétel alapján a két legidősebbet:

Megválasztottunk két káptalani tagot a könyvvizsgáló bizottságba, X. Y.-t ... szavazattal és V. Z.-t ... szavazattal.

Megszerkesztik a bizottság megalakulásáról szóló határozatot (vö. 4. mintaszöveg); aláírja azt az elnök és a titkár, ellátják a ház pecsétjével, és felolvassák a káptalani tagoknak.

- c) Azokon a káptalanokon, ahol hatnál kevesebb káptalani tag van, mindegyik káptalani tag megvizsgálja a könyveket.

8. A helyi előljáró jelentésének átadása

A helyi előljáró bemutatja a jelentését, és átadja minden káptalani tagnak tanulmányozásra. E bemutatás során az előljáró felhívja a figyelmet azokra a pontokra, amelyeken – véleménye szerint – alaposabban el kellene gondolkodni.

Ekkor csak tisztázó kérdéseket lehet feltenni, amelyek a je-

lentés megértése, értelmezése szempontjából fontosnak látszanak, de nem szabad elkezdni a helyzetelemzést.

9. A *propozíciók kiosztása*

A helyi káptalanon minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtag benyújthat írásban *propozíciókat*. Ha vannak ilyenek, át kell adni mielőbb a közösség káptalani tagjainak. A *propozíciókat* tehát a káptalan első ülésén vagy korábban osztják ki.

Ne feledjük, hogy a *propozíciók* tanulmányozását és a róluk való szavazást nem szabad a káptalan első felében végezni, hanem a harmadikban, amely a jövő megtervezésére van fenntartva.

10. *Befejezés*

- a) Ha a provincia szükségesnek találta valamilyen kiemelten fontos téma megtárgyalását, akkor ezt ezen a ponton kell közölni, és át kell adni a munkatervet.
- b) Végül rögzítik a következő káptalani ülések naptárát, elegendő időt hagyva az egyes ülések között, hogy a közösség végiggondolhassa és tanulmányozhassa az átadott iratokat.

4. HELYZETELEMZÉS

(DC 44–45. és 53. cikkek)

A káptalan ezen szakaszának az a célja, hogy alaposan elemezzék, hogyan élt és működött a közösség az utolsó négy évben, s ezt az elemzést írásba foglalják.

GYAKORLATI SZEMPONTOK

A káptalannak ehhez a szakaszához tartoznak:

- a) a közösség könyveiről szóló beszámoló felolvasása és a róla való beszélgetés;
- b) a helyi eljáró jelentésének tanulmányozása;
- c) a kiemelten fontos témák megtárgyalása, ha vannak ilyenek.

Mindezek befejeztével összefoglalásképpen a közösségnek meg kell fogalmaznia egy KÖZÖSSÉGI BESZÁMOLÓT, amelyet be kell mutatni a provinciai káptalannak. Ennek a dokumentumnak tartalmaznia kell a közösségi élet elemzését (milyen előre lépések és milyen hiányosságok jellemzik), és egy általános javaslatot, hogy miként lehetne javítani a közösség életét, figyelembe véve a közösség külső környezetének elemzését is (vö. 3. melléklet).

1. A könyvvizsgáló bizottság beszámolójának felolvasása

A közösség belső valóságának elemzése magában foglalja a közösség hivatalos könyveit átvizsgáló bizottság beszámolójának a felolvasását.

A közösség tagjainak arról kell párbeszédet folytatnia, hogy a könyvek megfelelnek-e a korábban felállított kritériumoknak. Ha a közösség jónak látja, a rendtagok észrevételeit bele kell foglalni a bizottság beszámolójába. Mindenesetre a párbeszédnek azt kell elősegítenie, hogy a helyzetelemzés minél alaposabb legyen.

2. A ház helyzetének tanulmányozása

A káptalani elemző munka fontos segédeszköze a *helyi előljáró jelentése*. Ezzel a közösségnek alkalma nyílik arra, hogy reflektáljon önmagára, tudatosítsa hibáit és erényeit, és törekedjen a hűségben való fejlődésre.

A helyi előljáró bemutatja és elmagyarázza a jelentés tartalmát főbb vonalaiban, feltételezve, hogy korábban már elolvasták. Ezután a közösségnek építő párbeszédet kell folytatnia. Pontról pontra végigtekintve a jelentést, minden rendtag elmondja észrevételeit, lehet pontosítani, kiegészíteni, kitérőlni, helyettesíteni stb. a jelentés tartalmát. Ezekben nem kell egyetértésre jutni. Lehetséges eltérés a jelentés és a közösség véleménye között, csakúgy, mint a közösség egyes tagjainak véleménye között.

E párbeszéd során fel kell fedezni, hogy melyek azok a tényezők, amelyek elősegítik vagy hátráltatják a közösség fejlődését. A párbeszédet azzal fejezik be, hogy általánosságban megfogalmazzák, milyen lehetőségek kínálóznak a jövőbeli fejlődés szempontjából.

Megvitatják minden rendtag hozzászólását. Belefoglalják – konkrétan és pontos fogalmakkal megfogalmazva – mindazt, amelyben a káptalani tagok egyetértésre jutnak. Így jön létre a *helyi közösség beszámolója* a valóságelemzésről.

A jövőre vonatkozó javaslatok csak általánosak és iránymutatók legyenek, minthogy nem a helyi káptalannak, hanem a közösségnek lesz a feladata, hogy a provinciai káptalan után megvizsgálja, hogyan tudja a gyakorlatban megvalósítani ezeket a jövőre vonatkozó javaslatokat, és kidolgozza a saját éves programját, amelyről később még szólnunk.

3. Kiemelt témák

Minthogy társadalmunk folyamatosan változik, és az elemzésnek előre megszabott témákra kell irányulnia, elkerülhetetlen, hogy felmerüljenek olyan fontos témák is, amelyek e kere-

teken kívül vannak és amelyeket különleges odafigyeléssel meg kell tárgyalnia a közösségnek.

Ezeket a témákat különböző szervek határozhatják meg:

a) *Kijelölhet kiemelt témát a generálisi kongregáció.* A rend szükségleteit szem előtt tartva a generálisi kongregáció kérheti a közösségeket és a demarkációkat, hogy alaposan tárgyaljanak végig olyan témákat, amelyekkel – mivel lényegi hatással vannak a rendtagok személyére vagy általánosságban a piarista rendre – sürgősen foglalkozni kell. Ezek a témák tehát az egész rendben összhangot biztosítanak a káptalani folyamatnak. A témakört nagyon pontosan körül kell határolni, hogy a reflexió ne vesszen el a nagy általánosságokban. Ezért érdemes hozzá kérdőíveket vagy ahhoz hasonló segédanyagokat készíteni.

b) *Kijelölhet kiemelt témát a provinciái kongregáció.* Az egyes demarkációknak is lehetnek saját meg nem oldott problémái, amelyek megkívánják, hogy minden közösség végiggondolja őket. Tehát a demarkáció is meghatározhat tanulmányozandó témaköröket.

c) *Kijelölhet kiemelt témát a helyi közösség.* Végül maga a közösség is javasolhat közösségi vagy a ház működésével kapcsolatos problémákat, amelyeket minél hamarabb meg kell oldani, s amelyekhez szükséges, hogy különleges módon végiggondolják őket.

Természetesen ez a három szerv egyszerre is kijelölhet témákat. És a közösségnek rá kell szánnia annyi ülést, amennyit hasznosnak talál – még akkor is, ha szószaporításnak tűnik –, hogy pozitív és gyakorlatias eredményt érjenek el. Ezeket a témákat nagyon sürgetőknek és elemi fontosságúaknak kell tartani.

5. VÁLASZTÁSOK ÉS JELÖLÉSEK

(DC 46–52. cikkek)

E szakasz célja: a provinciai káptalanra küldendő képviselők megválasztása és jelöltek állítása a nagyobb előjárói tisztségre.

RENDELKEZÉSEK

1. *A saját vokális (a ház vokálisának) megválasztása a provinciai káptalanra a vegyes szisztéma szerint*

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá annak a vokálisnak a megválasztásához, akit házunk a provinciai káptalanra küld.

Kiosztják a szavazócédulákat, és minden egyes káptalani tag felírja annak a nevét, akire szavazni óhajt, majd az urnába teszi az összehajtott cédulát.

A szavazatszámlálók (elnök, titkár, segédtitkár) megszámlálják a cédulákat, fennhangon felolvassák a felírt neveket, és feljegyzik a szavazatok számát.

A titkár kihirdeti a szavazás eredményét.

Ha eredménytelen a választás – minthogy abszolút többségre van szükség –, újabb választási menet következik.

Ha három menet után sincs még eredmény, következzen egy negyedik forduló. A titkár azonban előtte hívja fel a figyelmet:

Ebben a negyedik menetben a Regulák 356. pontja (vagyis a DC 26,2.3.) értelmében kell eljárunk. (Felolvashatja ezt a pontot.) Ezért a káptalani tagoknak vagy X. Y. atyát, vagy N. N. atyát kell megválasztaniuk. Ezenfelül felhívom a figyelmet, hogy a Regulák 358. pontja (vagyis a DC 26,4.) értelmében nem tarthatunk érvényesen ötödik szavazási menetet. (Felolvashatja ezt a pontot is.)

Miután megtörtént a választás, a titkár megszerkeszti a választásról szóló határozatot (vö. 5. mintaszöveg). Ezt az elnök és a titkár írja alá. Ha azonban a titkárt választották meg vokálisnak, a segédtitkár írja alá a határozatot. Ellátják azt a ház pecsétjével és felolvassák a káptalani tagok előtt.

Ezután átadják a vokálisnak a tanúsítványokat, amelyeket rajta kívül minden káptalani tag aláírt. Ezt is le kell pecsételni a ház pecsétjével (vö. 6. mintaszöveg).

Az ülés befejeztével az elnök rögtön közli telefonon a nagyobb előljárával a választás eredményét, vagy minél előbb elküldi a választásról szóló jegyzőkönyvet, amelyet neki és a titkárnak alá kell írni, és el kell látni a ház pecsétjével.

2. *A vokálisok megválasztása a provinciai (viceprovinciai) káptalanra, mind a vegyes szisztéma, mind az egyetlen lista alkalmazása esetén*

Egy külön erre a célra összehívott káptalani ülésen az aktív szavazati joggal rendelkező rendtagok hozzáfognak a többi vokális vagy (egyetlen listás szavazás esetén) az összes vokálisok megválasztásához a provinciai (viceprovinciai) káptalanra.

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá a provinciai (viceprovinciai) káptalanra küldendő vokálisok megválasztásához. (Felolvashatja a Regulák 371,2–6 és a 379,4. vagyis a DC 48. és 52.6. pontját.)

Ekkor – vagyis ezen az ülésen és nem korábban – az elnök minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak átad egy szavazócédulát, amelyet korábban a tartományfőnök (vagy viceprovinciális) küldött, s amely el van látva a tartományfőnökség pecsétjével.

Minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtag tanulmányozza a nagyobb előljáró által korábban küldött listát, amely tartalmazza mindazon rendtagok nevét, akik passzív szavazati joggal rendelkeznek a vokálisságra. A szavazólapra annyi nevet

ír fel, amennyi az összes megválasztandó vokálisok számának kétharmada. Ha ez nem osztható pontosan hárommal, akkor a jegyzék összeállításakor azt a számot választja, amelyik a legközelebb van a matematikai kétharmadhoz.

Minden választó – a többiek szeme láttára – aláíratlanul, zárt borítékban az urnába helyezi szavazólapját.

Az elnök a többi szavazatszámlálóval (a titkárral és a segédtitkárral) megszámlolja a borítékokat, mindegyiket rögtön ellátja a ház pecsétjével, és egy nagy borítékba helyezi őket, amelyet azonnal le is zár. A nagy borítékot is lepecsételi, és ráírja a következő szavakat: *Vokálisok és pótvokálisok választása.*

Az ülés után az elnök minél gyorsabban és biztonságosan eljuttatja a borítékot a tartományfőnököknek (viceprovinciálisnak).

3. Jelöltek állítása a tartományfőnöki tisztségre

A provincia (a függő viceprovincia, a provinciai vikariátus) minden helyi közösségében jelölteket állítanak a tartományfőnöki tisztségre, s elküldik ezek neveit a tartományfőnököknek. A szavazatszámlálást a provinciai kongregáció végzi.

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá jelöltek állításához a tartományfőnöki tisztségre. A jelöltek nevét majd a tartományfőnököknek kell elküldenünk. (Felolvashatja a Regulák 366,2.d vagy a 366,2 és a 379,1.3.4. pontjait.)

Ekkor – vagyis ezen az ülésen és nem korábban – az elnök minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak átad egy cédulát a jelölésre, amelyet korábban a tartományfőnök küldött, s amely el van látva a tartományfőnökség pecsétjével.

Minden választó rendtag tanulmányozza a nagyobb előjáró által korábban küldött listát, amely tartalmazza mindazon rendtagok nevét, akik passzív szavazati joggal rendelkeznek a tartományfőnökségre. A lapra három vagy két nevet ír fel (asze-

rint, hogy teljes értékű vagy nem teljes értékű provinciáról, illetve viceprovinciáról van szó), mégpedig *ordine praeferentiae*, vagyis azt írja első helyre, akit a legalkalmasabbnak tart, és így tovább.

Minden választó – a többiek szeme láttára – aláíratlanul, zárt borítékban az urnába helyezi a céduláját.

Az elnök a többi szavazatszámlálóval (a titkárral és a segéd-titkárral) megszámlolja a borítékokat, mindegyiket rögtön ellátja a ház pecsétjével, és egy nagy borítékba helyezi őket, amelyet azonnal le is zár. A nagy borítékot is lepecsételi, és ráírja a következő szavakat: *Javasolt jelöltek a tartományfőnöki tisztségre.*

Az ülés után az elnök minél gyorsabban és biztonságosan eljuttatja a borítékot a tartományfőnöknek (ha viceprovinciában lévő házról van szó, akkor a viceprovinciálison, ha pedig provinciai vikariátushoz tartozó házról van szó, akkor a provinciai vikáriuson keresztül).

4. *Jelöltek állítása a viceprovinciálisi tisztségre függő viceprovinciában*

A függő viceprovincia helyi káptalanjain jelölteket állítanak a viceprovinciálisi tisztségre, s ezek neveit elküldik a tartományfőnöknek. A szavazatszámlálást a provinciai kongregáció végzi.

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá jelöltek állításához a viceprovinciálisi tisztségre. A jelöltek nevét majd a tartományfőnöknek kell elküldennünk. (Felolvashatja a Regulák 366,2.f és a 379,1.3.4. vagyis a DC 37,2.f és 52,3.5.6. pontjait.)

Ekkor – vagyis ezen az ülésen és nem korábban – az elnök minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak átad egy cédulát a jelölésre, amelyet korábban a viceprovinciális küldött, s amely el van látva a viceprovinciálisi kúria pecsétjével.

Minden választó rendtag tanulmányozza a korábban meg-

kapott listát, amely tartalmazza mindazon rendtagok nevét, akik passzív szavazati joggal rendelkeznek a viceprovinciális tisztségre. A lapra két nevet ír fel, mégpedig *ordine praeferentiae*, vagyis azt írja első helyre, akit a legalkalmasabbnak tart, és így tovább.

Minden választó – a többiek szeme láttára – aláíratlanul, zárt borítékban az urnába helyezi a céduláját.

Az elnök a többi szavazatszámlálóval (a titkárral és a segéd-titkárral) megszámlolja a borítékokat, mindegyiket rögtön ellátja a ház pecsétjével, és egy nagy borítékba helyezi őket, amelyet azonnal le is zár. A nagy borítékot is lepecsételi, és ráírja a következő szavakat: *Javasolt jelöltek a viceprovinciális tisztségre.*

Az ülés után az elnök a lehető legbiztonságosabban eljuttatja a borítékot a tartományfőnöknek a viceprovinciálison keresztül.

5. Jelöltek állítása a viceprovinciális tisztségre független viceprovinciában

A független viceprovincia helyi káptalanjain jelölteket állítanak a viceprovinciális tisztségre, s ezek neveit elküldik a generális atyának.

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá jelöltek állításához a viceprovinciális tisztségre. A jelöltek nevét majd a generális atyának kell elküldeniünk. (Felolvashatja a Regulák 379,1.3.4. vagyis a DC 52,3.5.6. pontjait.)

Ekkor – vagyis ezen az ülésen és nem korábban – az elnök minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak átad egy cédulát a jelölésre, amelyet korábban a viceprovinciális küldött, s amely el van látva a viceprovinciális kúria pecsétjével.

Minden választó rendtag tanulmányozza a korábban megkapott listát, amely tartalmazza mindazon rendtagok nevét, akik passzív szavazati joggal rendelkeznek a viceprovinciális tisztségre. A lapra két nevet ír fel, mégpedig *ordine praeferentiae*, vagyis azt írja első helyre, akit a legalkalmasabbnak tart, és így

tovább.

Minden választó – a többiek szeme láttára – aláíratlanul, zárt borítékban az urnába helyezi a céduláját.

Az elnök a többi szavazatszámlálóval (a titkárral és a segéd-titkárral) megszámlolja a borítékokat, mindegyiket rögtön ellátja a ház pecsétjével, és egy nagy borítékba helyezi őket, amelyet azonnal le is zár. A nagy borítékot is lepecsételi, és ráírja a következő szavakat: *Javasolt jelöltek a viceprovinciálisi tisztségre.*

Az ülés után az elnök a lehető legbiztonságosabban eljuttatja a borítékot a generális atyának a viceprovinciálison keresztül.

6. *Jelöltek állítása a generálisi delegátus tisztségre generálisi delegációban*

A függő viceprovinciával azonos elbírálás alá eső generálisi delegáció helyi káptalanjain jelölteket állítanak a generálisi delegátus tisztségre, s ezek neveit elküldik a generális atyának.

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá jelöltek állításához a generálisi delegátus tisztségre. A jelöltek nevét majd a generális atyának kell elküldenünk. (Felolvashatja a Regulák 366,2.g és a 380., vagyis a DC 37,2.g és 61,1 pontjait.)

Ekkor – vagyis ezen az ülésen és nem korábban – az elnök minden aktív szavazati joggal rendelkező rendtagnak átad egy cédulát a jelölésre, amelyet korábban a generálisi delegátus küldött, s amely el van látva a generálisi delegáció kúriájának pecsétjével.

Minden választó rendtag felír két nevet a lapra, majd – a többiek szeme láttára – aláíratlanul, zárt borítékban az urnába helyezi a céduláját.

Az elnök a többi szavazatszámlálóval (a titkárral és a segéd-titkárral) megszámlolja a borítékokat, mindegyiket rögtön ellátja a ház pecsétjével, és egy nagy borítékba helyezi őket, amelyet azonnal le is zár. A nagy borítékot is lepecsételi, és ráírja a kö-

vetkező szavakat: *Javasolt jelöltek a generálisi delegátus tisztségre.*

Az ülés után az elnök a lehető legbiztonságosabban eljuttatja a borítékot a generális atyának a generálisi delegátuson keresztül.

6. JÖVŐTERVEZÉS

(DC 53–55. cikkek)

E szakasz célja a közösség jövőtervének megfogalmazása.

1. RENDELKEZÉSEK

- a) A jövőtervezés (az éves terv elkészítésének első lépése) a proposíciók és a propositumok tanulmányozásából áll. A következő módon kell eljárni:

A titkár mondja:

Fogjunk hozzá a proposíciók megvizsgálásához! (Felolvashatja a Regulák 366,3. pontját.)

A káptalani tagok plenáris ülésen (vagy üléseken) megvitatják a proposíciókat, és szavaznak róluk a CIC 119. kánonja 2. pontjának (a Regulák 364. pontjának) megfelelően.

- b) Ezt követően a titkár mondja:

Most fogjunk hozzá a jövőtervre vonatkozó propositumok tanulmányozásához! (Felolvashatja a Regulák 366,3. pontját.)

Tanulmányozzák és rangsorolják a propositumokat, majd dolgoznak a jövőterv elkészítésén. Ezután szavaznak róluk a Regulák 364. pontjának és a CIC 119. kánonja 2. pontjának megfelelően.

- c) Az elfogadott proposíciókat és propositumokat felhasználva kidolgozzák a jövőtervet, amelyet többségi szavazással kell elfogadni.
- d) A szavazások eredményét – az elfogadott végleges szöveggel együtt – be kell venni a káptalan iratai közé.

2. GYAKORLATI SZEMPONTOK

A káptalannak ehhez a szakaszához két egymáshoz szoro-

san kapcsolódó lépés tartozik: a propozíciók és a propozitumok, valamint a jövőterv.

A helyi káptalanon a helyzetelemzésnek eleve a jövőterv kidolgozása felé kell irányulnia, minthogy – a Regulák 366,3. pontja szerint – a káptalan olyan reflexióval fejeződik be, amelynek gyakorlati következményekkel kell járnia a ház számára.

A káptalannak tehát ez az a szakasza, amely értelmet ad az előzőeknek. Viszont kockázatos vállalkozás megtervezni a közösség jövőbeli életét anélkül, hogy tudnák milyen döntései lesznek a provinciai káptalannak.

Következésképpen a káptalan ezen szakaszának pusztán általánosságban kell kijelölni, hogy a közösség a jövőben milyen irányban kíván továbbhaladni, és majd csak a provinciai káptalan után, amikor a közösség elnyerte stabilitását, kell konkretizálnia a jövőtervét az egyes éves tervekben.

1. Propozíciók és propozitumok

A propozíciók és a propozitumok mindig a jövőre vonatkoznak: a helyi, a provinciai vagy az egyetemes rendi közösség jövőjére. *Propozíción* olyan egyéni vagy csoportkezdeményezést értünk, amelyet saját jogunk kánonilag tárgyal (Regulák 364); *propozitumon* pedig olyat, amely általában a káptalani munka során születik, és amelyet saját jogunk kánonilag nem tárgyal. Az az eljárás, amelyet ebben a „Gyakorlati útmutatóban” követünk, a rangsorolás módszerét alkalmazza a propozitumokra.

Már egy felvetés megszerkesztésétől vagy előterjesztésétől fogva *legyen egyértelmű* a káptalani tagok számára, hogy propozícióról vagy propozitumról van-e szó. Ezért minden kezdeményezést propozitumnak kell tekinteni, amennyiben nincs egyértelműen kimondva, hogy propozícióról van szó. Lásd a 4. mellékletben található konkrét példát.

2. *Kánoni előírás a proposíciókról* (és a káptalani dokumentumokról) *történő szavazásról* (a Regulák 364 és a CIC 119.2 szerint)

A káptalani atyák többségének jelenlétében kell történnie.

1. Első szavazási menet:

- **elfogadva:** amikor a jelenlévők *igen* szavazatainak száma eléri az abszolút többséget;
- **elvetve:** amikor az *igen* szavazatok száma alacsonyabb a jelenlévők számának felénél;
- **döntetlen:** amikor az *igen* szavazatok száma egyenlő a jelenlévők számának felével.

2. Csak abban az esetben kerül sor második szavazási menetre is, ha az első menet döntetlenre végződött.

3. Második és egyben utolsó szavazási menet:

- **elfogadva:** amikor a jelenlévők *igen* szavazatainak száma eléri az abszolút többséget;
- **elvetve:** amikor az *igen* szavazatok száma alacsonyabb a jelenlévők számának felénél;
- **döntetlen:** amikor az *igen* szavazatok száma egyenlő a jelenlévők számának felével.

4. Amennyiben döntetlenre végződött ez a második és egyben utolsó szavazási menet is, a káptalan elnöke – akkor is, ha nem káptalani tag – saját szavazatával eldöntheti a szavazást. Eldöntheti oly módon, hogy vagy elfogadottnak jelenti ki a proposíciót (vagy dokumentumot), vagy elvetettnek. Ha az elnök nem él ezzel a lehetőségével, a proposíciót (vagy dokumentumot) elvetettnek kell tekinteni.

Nem lehet harmadik szavazási menetet tartani.

3. *A jövőtervezés és a jövőterv*

A közösségi tervezésben meg kell különböztetnünk egymástól a *jövőtervet* – magán a helyi káptalanon ebben rögzítik az általános irányvonalakat, amelyek egy tág keretet szabnak meg

- és az ettől teljesen eltérő *közösségi éves tervet*. Az éves tervet egy káptalan utáni ülésen kell kidolgozni (vö. 4. melléklet), a provinciai és – ha tartanak – a generálisi káptalan után, amikor már a közösségnek végérvényes stabilitása van, s szem előtt kell tartani a rendtartomány kétéves tervét.

A jövőterv: A helyzetelemzés, valamint a proposíciók és propozitumok tanulmányozásának logikus következményeként a közösségnek meg kell jelölnie *néhány általános irányelvet a jövőre vonatkozóan*. Ezek az irányelvek képezik azt a dokumentumot, amelyet JÖVŐTERVNEK hívunk. Ez lesz a kiindulópontja a későbbi éves tervek kidolgozásának.

7. A KÁPTALAN BEZÁRÁSA

(DC 56–57. cikkek)

E káptalani szakasz célja a káptalan befejezése.

RENDELKEZÉSEK

A titkár megkérdezi:

Egyetértetek-e azzal, hogy helyi káptalanunkat bezárjuk, és mindazt, amit ezen elhatároztunk, megerősítsük, jóváhagyjuk és érvényesnek nyilvánítsuk?

Mindnyájan válaszolnak:

Igen, egyetértünk.

Ezután minden egyes káptalani tag – a helyi elöljáró kivételével – aláírja a tanúsítványokat (a Konstitúciókról és Regulákról szóló tanúsítványt, a misékről és szuffrágiumokról szóló tanúsítványt) (vö. 7. és 8. mintaszöveg).

Ha valaki nem akarja aláírni a tanúsítványokat, közölnie kell írásban indítékait a provincia (vagy viceprovincia) adminisztrációját felülvizsgáló hármassal.

Ezután a titkár – aki hűségesen vezette a káptalan jegyzőkönyveit, és a káptalani tagok esetleges észrevételei alapján pontosította azokat – felolvassa az összes jegyzőkönyveket, ha nem tette volna ezt meg részletekben a korábbi üléseken.

Az elnök és sorban minden káptalani tag aláírja a jegyzőkönyveket, utoljára a titkár, aki ezek után ellátja az iratot a ház pecsétjével. Nem szabad elfelejteni, hogy a jegyzőkönyvek minden egyes példányát alá kell írni, és hogy az aláírásoknak eredetieknek kell lenniük.

A káptalan után össze kell állítani *három dossziét*, amelyek a káptalan iratait tartalmazzák, és amelyek közül egyet a generálishoz, egy másikat a tartományfőnökhöz kell elküldeni, a harmadikat pedig meg kell őrizni a közösség irattárában.

A dossziében a káptalani iratok a következő sorrendben szerepeljenek:

1. Dokumentáció

1. a káptalan megnyitásáról szóló határozat
2. a káptalani tagok névsora az egyének aktív-passzív szavazati jogának pontos megjelölésével
3. a titkár és a segédtitkár megválasztásáról szóló határozatok
4. a könyvvizsgáló bizottság megalakításáról szóló határozat
5. a ház vokálisának megválasztásáról szóló határozat (ha a vegyes szisztémát alkalmazták)
6. tanúsítvány a ház vokálisának megválasztásáról (ha a vegyes szisztémát alkalmazták)
7. tanúsítvány a Konstitúciókról és Regulákról
8. tanúsítvány a misékről és szuffrágiумokról

2. Jelentések, beszámolók

1. a helyi előljáró jelentése
2. a közösség kiegészítései a helyi előljáró jelentéséhez
3. a könyvvizsgáló bizottság beszámolója (ha volt ilyen bizottság)

3. Propozíciók és propozitumok

1. az elfogadott propozíciók (a végleges szöveggel és a szavazás eredményével)
2. az elutasított propozíciók (a végleges szöveggel és a szavazás eredményével)
3. a rangsorolt propozitumok

4. Kiemelt témák tanulmányozása

1. a témák tanulmányozásának eredménye és a közösség kötelezettségvállalása
2. a kiemelt témákra vonatkozó propozíciók és propozitumok (ha vannak)

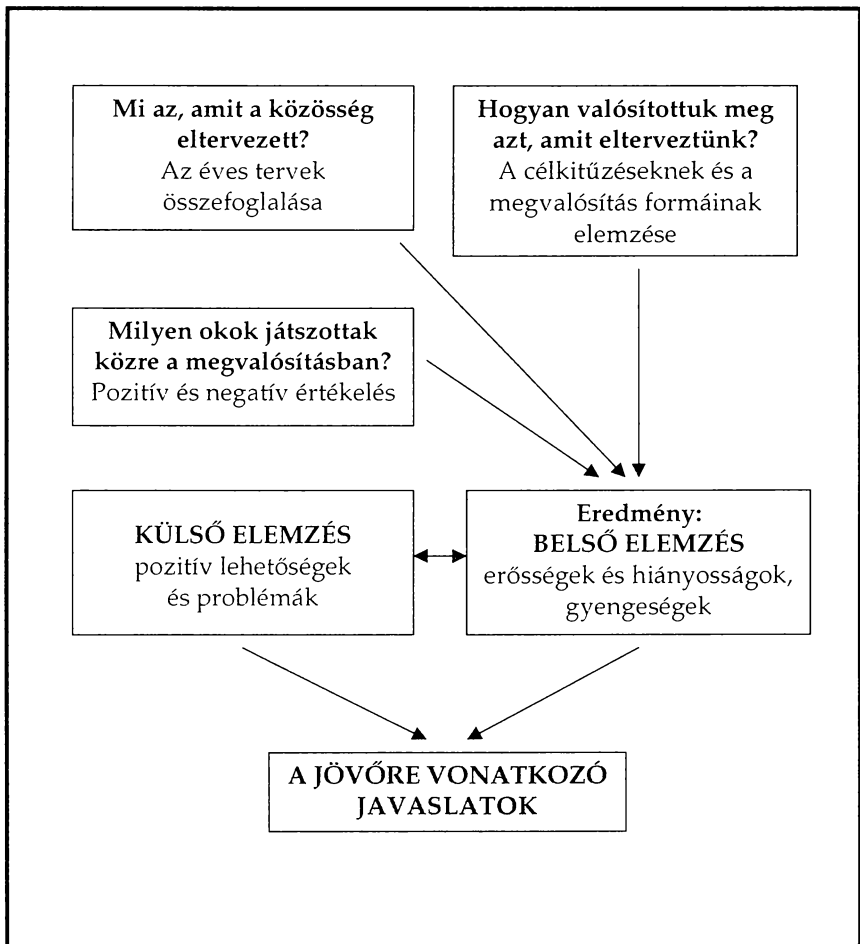
5. A közösség beszámolója az intézményekről (ha vannak) vagy azok vizsgálatának eredményei

6. Jövőtervezés

7. Minden káptalani ülés jegyzőkönyve

1. MELLÉKLET: A HELYI ELŐLJÁRÓ JELENTÉSE

Sematikusan ezzel a rajzzal lehet a jelentést ábrázolni:

A jelentést a következő sematikus összefoglalás szerint kellene megszerkesztteni:

BELSŐ ELEMZÉS	Mit végeztünk el abból, amit elterveztünk?	Hogyan tettük, amit tettünk?
	Mit tettünk, amit nem terveztünk el előre?	Miért tettük?
	Mi az, amit elterveztünk, de nem végeztük el?	Miért nem végeztük el?
	Erősségeink	Hogyan őrizzük meg őket?
	Gyengeségeink, hiányosságaink	Hogyan javíthatnánk rajtuk?
KÜLSŐ ELEMZÉS	Pozitív lehetőségek	Ezeknek milyen következményei lehetnek?
	Problémák	Ezeknek milyen következményei lehetnek?
KÖVETKEZTETÉS	Milyen jövő vár ránk? Milyen jövőt építünk?	Jövőtervünk milyen alapokra támaszkodhat?

2. MELLÉKLET: A KÖNYVVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA

A közösség könyveinek megvizsgálásáról szóló beszámoló megszerkesztésekor szem előtt kell tartani néhány általános és néhány sajátos kritériumot.

1. Általános kritériumok

Amikor megszerkesztik a beszámolót, a bizottságnak érdemes figyelembe vennie a következő általános kritériumokat:

a) *Az egyenlő értékelés kritériuma*

Mindegyik könyv egyformán fontos, egyik sem fontosabb a másiknál. Mindegyik a közösség életét szolgálja, különben vezetésük, kitöltésük nem lenne szükséges. Tehát az ellenőrző beszámolóknak mindegyiket egyformán, azonos súllyal kell tárgyalnia, elbírálnia.

b) *Az anyagi értékelés kritériuma*

Minden jelentésnek értékelnie kell a könyvek anyagi állapotát, vagyis azt, hogy egyáltalán megvan-e minden könyv; milyen állapotúak; naprakészek-e, nem hanyagolták-e el a vezetésüket; lezárták-e őket a megfelelő időpontokban; stb.

c) *A formális értékelés kritériuma*

Egy másik kritérium annak a formának az értékelése, ahogyan a könyveket szerkesztették, vagyis, hogy megfelelnek-e az előjárók által meghatározott szabályoknak; milyen a színvonal a vezetésüknek, kiállításuknak; stb. Ezért kívánatos lenne, hogy a provincia, ahogyan útmutatást ad a gazdasági ügyvitelre, hasonlóképpen adjon útmutatást a könyvek vezetésére is, hogy azok megkönnyítsék a közösség életét és hasznosak legyenek a későbbiekben is.

d) *A funkcionális értékelési kritérium*

Végül figyelembe kell venni azt, hogy az egyes könyvekből milyen következtetéseket lehet levonni a közösség szerzetesi vitalitása szempontjából, és hogy a közösség egyáltalán levon-e ilyesfajta következtetéseket, a könyvekből származó információkat felhasználja-e szerzetesi életének javítására. A beszámoló-nak ez a szempontja alapvető jelentőségű.

2. Sajátos kritériumok

Ahhoz, hogy ezeket az általános kritériumoknak haszná-lyos legyen (vagyis hogy funkcionálisan tudjuk őket érvényesíteni), szükséges, hogy a beszámoló sajátos kritériumoknak is megfeleljen, mert ezek teszik a beszámolót értékké, színvonalassá. Például:

a) *A javainkról készült leltár*

Minden közösségben kell lennie egy naprakész leltárnak a javakról. A közösségi javak karbantartásának, felújításának elemzése világosan mutatja a közösség életképességét. E javak közül különös figyelmet kell szentelni azokra, amelyeket a leginkább használnak a rendtagok, mint például a tévé, a könyvtár (könyvek és folyóiratok) stb.

b) *A gazdasági ügyvitel könyve*

A gazdasági ügyvitel (vagyonkezelés) felülvizsgálását az előző káptalan óta eltelt időszak teljes, összesített zárszámadásából kiindulva kell végezni. Ezt a zárszámadást minden év benyújtott és jóváhagyott költségvetésével össze kell vetni. E munka elvégzéséhez irányelveket kell javasolnia a provinciai kongregációnak. A könyvvizsgálás végső eredményét szerzete-si szempontból kell értékelni, vagyis a következőképpen kellene tekinteni a dolgokat:

- a költségvetést mint a szegénység jelét;
- az egyéni és közösségi életstílust mint az egyszerű és önmegtartóztató élet jelét;

- a javak közös használatát mint az összetartozás jelét;
- a feladatok elosztását mint a kommunikáció jelét;
- a munkavégzést mint a hatékonyság és az együttműködés jelét;
- a gazdasági ügyek átláthatóságát, megismerhetőségét mint a közös felelősségvállalás jelét;
- az anyagi központosítást mint a hatékonyság és a rentabilitás jelét;
- az egész provincia iránti gazdasági érzékenységet mint a provinciával való egység jelét;
- az ökonómusokat mint a szolgálat jelét.

c) *A pénztárkönyv*

Az előző elemzés kiegészítéseképpen szükséges, hogy a bizottság tájékoztatást adjon a pénztár állásáról is. Ez a vizsgálat segít a gazdasági ügyvitel könyvében található adatok hitelességét megállapítani.

d) *A misék könyve*

Az erről a könyvről szóló beszámolóban elsősorban azt kell jeleznie, hogy teljesítették-e a jogunk által előírt kötelezettségeket a halottakért mondandó szuffrágiumok, illetve a közösség más misemondási kötelezettségei vonatkozásában.

e) *A háztörténet (historia domus)*

Az erről a könyvről szóló beszámolóban jeleznie kell, ha hiányoznak fontos adatok, vagy ha túl sok lényegtelen dologról esik szó. Ugyanakkor elemeznie kell a feljegyzett adatok hitelességét, és szólnia kell a kiegészítő segédanyagokról (illusztrációkról). Ez a könyv jó mutatója a közösség vitalitásának.

f) *A titkárság könyve*

A bizottság beszámolójában szerepelnie kell annak is, hogy megvan-e minden közösségi összejövetel (házigyűlés) jegyzőkönyve, valamint a közösség által készített és végrehajtott éves

tervek. Ez nem pusztán adminisztratív könyv, hanem segítség ahhoz, hogy a közösség fejlődjön a karizmánkhoz való hűségben.

Összefoglalásképpen a következő – mindkét típusú kritériumot figyelembe vevő – séma használatát javasoljuk:

A könyvvizsgáló bizottság beszámolója						
Sajátos krit.	Általános kritériumok				A közösség megjegyzései	
Könyvek	egyenlő értékelés	anyagi értékelés	formális értékelés	funkcionális ért.		
Javak leltára						
Gazd. ügyvitel						
Pénztár						
Misék						
Ház-történet						
Titkárság						

3. MELLÉKLET:

A KÖZÖSSÉGI HELYZETELEMZÉS

Gyakran előfordul, hogy a közösségnek nehéz önmagát felülvizsgálni és önmagára reflektálni, mivel nincsenek meg hozzá a megfelelő eszközei. Ezért hasznosnak látjuk, hogy közöljünk néhány szempontot a közösségi elemzés elősegítésére. Az lenne kíváncsi, hogy minden közösség átfogalmazza az itt előadottakat, és meghatározza a saját életéhez, helyzetéhez illő szempontokat.

Hogy a helyzetelemzés teljes körű legyen, és hogy egyetlen szempontot se hanyagoljunk el, érdemes lenne feltenni a következő kérdéseket.

1. Azzal kapcsolatban, amit megvalósítottak:

- Általánosságban mi történt a közösségben, ami pozitív módon hatott rá? Érdemes fontossági sorrendbe állítani az eseményeket, tényeket.
- Mi hatott negatív módon a közösségre? Súlyosságuk szerint érdemes rangsorolni az eseményeket.
- Mi hiányzott (emberi, anyagi, szervezeti dolgok), ami hátráltatta vagy lehetetlenné tette a közösség által kitűzött célok elérését?

2. A közösség környezetével kapcsolatban:

- Melyek azok a tényezők, amelyek negatívan hatottak a közösségre, s hogyan lehetne ezekkel szembenézni?
- Melyek azok a tényezők, amelyek pozitívan hatottak a közösségre, s hogyan lehetne ezeket kiaknázni?

3. A közösség jövőtervével kapcsolatban:

- Hogyan lehetne kiküszöbölni a negatívumokat? (Fel kell sorolni őket súlyosságuk szerint.)
- Hogyan lehetne kiaknázni a pozitívumokat? (Fel kell sorolni őket fontosságuk szerint.)

Ennek az elemzésnek a kiegészítésére és hatékonnyá tételére az alábbiakban javasolunk néhány táblázatot. E táblázatok talán segítenek abban, hogy a közösség minél hatékonyabb munkát

végezzen jövőre nézve, s hogy valóban tisztán lássa önmagát.

Négy táblázatot közlünk. Három a belső elemzésre, egy pedig a külső elemzésre vonatkozik.

E kettős elemzés együttes elvégzése komolyan segítheti a közösséget, hogy minél realisabb és jobb javaslatokat fogalmazzon meg a jövőre vonatkozóan.

Az első táblázat segít, hogy realisan lássuk önmagunkat, minthogy a legfontosabb szempontokat tartalmazza.

	LEÍRÁS	MAGYARÁZAT
Megvalósított konkrét célkitűzések		Ki valósította meg őket?
Nem teljesített célkitűzések		Miért nem teljesültek?
Erősségek		Hogyan építsünk rájuk?
Gyengeségek		Hogyan tudjuk megszüntetni őket?
Hiányosságok: emberi, anyagi stb.		Mi tudnánk tenni, ha ezek nem lennének?
Negatív hatások, amelyek kívülről érnek bennünket		Hogyan védekezünk ellenük?
Kívülről adódó pozitív lehetőségek		Hogyan használhatjuk fel őket?
Kritikus pontok az ellenőrzésben		Milyen következményei vannak ezeknek?
<i>Mi következik mindebből? Hogyan cselekedjünk?</i>		

A következő táblázatot javasoljuk az elemzéshez leegyszerűsített formában. Ez minden tárgyalandó témára alkalmazható.

Mi jellemző ránk most? Milyenek vagyunk? Hogyan élünk?.....

.....
.....

Milyeneknek kellene lennünk? Hogyan kellene élünk?.....

.....
.....

Mindezek tükrében a jövőben hogyan kellene élnünk és cselekednünk?

.....
.....

A belső elemzés egyik legjobban kidolgozott példaként bemutatjuk az alábbi táblázatot az *életstílusunk*-nak nevezett területről.

LEÍRÁS

Életstíluson azt értjük, hogy miként élnek együtt a rendtagok. Ez életük minden oldalát és szempontját átfogja.

AZ ELEMZÉS MÓDSZERE

Ahhoz, hogy ezt a szempontot alaposan elemezni tudjuk, szükségesek a következők:

1. össze kell gyűjteni, hogy mi minden tartozik helyi szinten a rendtagok együttéléséhez:

- közösségi programok,
- a rendtagok közötti kommunikáció és az egymásba vetett bizalom,

- a rendtagok segítőkészsége,
- szabadidő és képzésre szánt idő,
- részvétel a rendtartomány életében;

2. meg kell vizsgálni és őszintén ki kell mondani, hogy mindezek tekintetében mit tett a közösség;

3. elemezni kell az erősségeket és a gyengeségeket, hiányosságokat a fentebb leírt szempontok szerint;

4. rangsorolni kell az erősségeket és gyengeségeket jelentő minden szempontot annak alapján, hogy milyen hatással vannak a közösség „egészséges” működésére;

5. végig kell tekinteni a közösséget övező környezetet, hogy lássuk, milyen hatással van a közösségre, milyen pozitív lehetőségeket rejt magában és milyen problémákkal kell szembenézni;

6. meg kell fogalmazni a rendtagoknak azokat a hozzászólásait, amelyek segíthetik a közösségi életstílus elemzésének a megértését.

PÉLDÁK

Erősségek:

- Egyes rendtagok között nagyon jó a személyes kapcsolat.

Gyengeségek:

- A közösségben az egymás iránti bizalom eléggé csekély.

Pozitív lehetőségek:

- A város(negyed) nagy örömmel fogadja el a közösségünket.

Problémák:

- A ház elhelyezkedése sok nehézséget jelent az imádságos, csendes, elmélyült élet szempontjából.

KÜLSŐ ELEMZÉS

POZITÍV LEHETŐSÉGEK (amelyeket ki kellene használnunk)		
TERÜLETEK	POZITÍV KÖVETKEZMÉNYEK	NEGATÍV KÖVETKEZMÉNYEK
egyházi környezet		
értékek		
társadalmi környezet		
technológia		
gazdaság		
politika		
életstílus		
állami törvények, jogi szempontok		
stb.		
PROBLÉMÁK (amelyeket jó lenne elkerülni vagy megoldani)		
TERÜLETEK	POZITÍV KÖVETKEZMÉNYEK	NEGATÍV KÖVETKEZMÉNYEK
egyházi környezet		
értékek		
társadalmi környezet		
technológia		
gazdaság		
politika		
életstílus		
állami törvények, jogi szempontok		
stb.		

Megjegyzés: Ebben a táblázatban azokat a pozitív lehetőségeket és problémákat kell megemlíteni, amelyek kívülről hatnak a közösségre: elősegíthetik vagy gátolhatják a közösség életstílusának fejlődését.

4. MELLÉKLET: SEGÉDLET A JÖVŐTERV ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

A proposíció (1) vagy a propositum (2) szövege

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Milyen hatást remélhetünk ettől a saját közösségünk számára?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Milyen hatást remélhetünk ettől a provincia és az egész rend számára?

.....

.....

.....

.....

.....

A proposíciót (vagy propositumot) benyújtotta:

.....

1) Igenlő szavazatok: Ellenzavazatok: Tartózkodások:

2) A rangsoroláskor foglalkozunk vele.

A KÖZÖSSÉG ÉVES TERVE ÉS ANNAK KIÉRTÉKELÉSE

A közösségnek a káptalanok közötti négy év során mindegyik évben el kell készítenie a maga éves tervét. Ebben figyelembe kell vennie a provinciai káptalan célkitűzéseit, a provinciának a káptalant követő kétéves tervét és a közösségnek azt a jövőtervét, amelyet a káptalanon dolgozott ki.

Mivel a közösség éves tervének nagyon nagy jelentősége van, a generálisi kongregáció kidolgozott egy egyszerű sémát, amely tartalmazza az utolsó generálisi káptalannak és a generálisi kongregáció első kétéves tervének legfőbb pontjait. Az alábbiakban pusztán példaként javasoljuk a következő séma alkalmazását:

1. HÍVÓ KÖZÖSSÉG

1. A közösség megvallja és megünnepli hitét

- Közösségi ima: imaórák liturgiája, elmélkedés stb. (Mikor és hogyan végezzük? Ki készíti elő? stb.)
- Koncelebrált szentmise. (Mikor és hogyan végezzük? Ki készíti elő? stb.)
- Diákokkal, szülőkkel, tanárokkal, más személyekkel közösen végzett imák, szentmisék. (Mikor és hogyan végezzük? Ki készíti elő? stb.)
- Részvétel a provincia közös liturgikus programjain.

2. A közösség segít növekedni a hitben

- Házigyűlések. Témák: szerzetesélet, lelkiiség, életünk felülvizsgálása, Konstitúciók tanulmányozása (nap, óra, forma...).
- Rekollekciók: közösségi, egyéni; részvétel az egész provincia által szervezett rekollekciókon (nap, óra, forma...).
- Folyamatos képzésre szánt idő: egyéni, közösségi, alkalmi (olvasmányok, tanfolyamok, konferenciák...).

2. ÉLETSTÍLUS

1. A közösség segíti a rendtagok együttélésének és a rendtagok közötti kölcsönös bizalomnak javítását

- Közös programok: étkezések, napirend, rendszeres részvétel...
- Szolgáltatások (munusok) (Milyenek vannak? Kik a felelősök? Mikor végzik?)
- Tájékoztatás és kommunikáció a közösség tagjai között, valamint az előljáró és a közösség között.
- Személyes törődés (névnapok, születésnapok, hivatalos és kötetlen, baráti beszélgetések, a személyes igényekre való odafigyelés, a családtagokra való odafigyelés...).
- Az életstílus felülvizsgálata: a költségvetés elkészítése, a vagyonkezelés, a költségvetés értékelése. Az egyéni és közösségi szegénység, önmegtartóztató, egyszerű élet.
- Közös felelősségvállalás: annak beosztása, hogy ki mikor megy nyaralni; a közösség által vállalt és a közös életben szükséges feladatok elvégzésében való együttműködés.
- A körülöttünk élő emberek szükségleteire való odafigyelés.
- stb.

2. A közösség összekapcsolja a rendtagokat, egységet teremt közöttük

- Kommunikáció. Törekvés arra, hogy tájékoztassuk egymást, és készség arra, hogy meghallgassuk egymást.
- Testvéri figyelmeztetés, bűnbánati liturgiák...
- Egyéni és közösségi részvétel a provincia vagy az egyház által szervezett programokon.
- Milyen a közösség vendégszeretete? Hogyan fogadjuk a más házakból érkező rendtagokat, a közösség tagjainak családtagjait, barátokat, a szegényeket stb.?
- A beteg rendtagok meglátogatása.
- A többi piarista közösséggel való kapcsolattartás.

3. A VILÁGIAKKAL MEGOSZTOTT KÜLDETÉS

1. A közösség teljesíti és másokkal megosztja a küldetését

- A közösség küldetésének meghatározása.
- A lekipásztori feladatok elosztása.
- Az egyes rendtagok hogyan számolnak be a közösségnek lekipásztori tevékenységükről?
- A közösség által nyújtott alkalmi vagy rendszeres lelkipásztori kisegítések (kápolnák, templomok, szerzetesközösségek, iskolák stb.).
- Az egyes rendtagok által végzett munka (Melyik intézményben? Hol? Pontosan mit és mikor? stb.).
- stb.

2. A közösség gondozza a jelentkező hivatásokat.

- Küldetésünk témájának tanulmányozása; küldetésünk megvalósítása különböző formáinak megismerése...
- Közös és egyéni imádság hivatásokért.
- Milyen ifjúsági csoportokkal foglalkozik a közösség? (Imacsoportok, valamilyen konkrét tevékenységet végző csoportok, stb.)
- Hogyan fogadjuk azokat, akik szeretnének megismerni minket?
- Mennyire ismerjük a rendünk után érdeklődőket, a prenovíciusokat, a novíciusokat és a kalazantínereket?
- Hogyan tartjuk a kapcsolatot a hivatásgondozásért és a képzésért felelős rendtagokkal?
- stb.

4. A FEJLŐDÉS TERVE

1. A közösség javít saját közösségi életén

- A közösség éves terveinek kiértékelése: Milyen gyakran? Hogyan? Ez milyen következményekkel jár?
- A közösség saját és különleges célkitűzései: milyenek, ezek

indítékai, eszközök hozzájuk, a megvalósítás formái...

- Közös terveink hitünkkel, életünkkel és küldetésünkkel kapcsolatban. (Lehetőségeink. Mikor? Feladataink.)
- 2. A közösség erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy kapcsolatot tartson az egész renddel**
- A közösségnek milyen célkitűzései vannak, amelyek a rend és a provincia célkitűzéseivel összhangban állnak?
- Hogyan valósítjuk meg ezeket?
- Kik az érintettek? Szerzetesek, világiak...
- Milyen eszközöket, lehetőségeket használunk fel? Mennyi időt szánunk erre? Kiértékeljük-e megvalósításukat?
- stb.

Ebből (vagy egy másik) vázlatból kiindulva a közösség megtudja fogalmazni konkrét célkitűzéseit.

Például tegyük fel, hogy a közösség szeretne valamiképpen javítani életstílusán.

Képzeld el, hogy a káptalani elemzés során kiderült, hogy a rendtagok, bár közös tető van a fejük felett és részt vesznek a közös programokon, valójában nem alkotnak közösséget, mert nincs köztük bizalom, őszinteség, és nem osztják meg egymással egyéni tapasztalataikat, élményeiket stb.

Következésképpen meg kell fogalmazni egy célkitűzést, hogy a közösség megoldja (vagy legalábbis enyhítse) ezt a problémát. Ez például így hangozhat: *„Az év folyamán minden hónapban tartunk egy olyan házigyűlést, amelyen megosztjuk egymással személyes élményeinket, tapasztalatainkat.”* Aztán leleményesen ki kell találni olyan programokat, amelyek valamiképpen „összehoznak” minket, például szánhatunk erre egy rekollektciót, amelyen ez a téma áll a középpontban (szükségünk van arra, hogy mások meghallgassanak, megismerjenek bennünket, nekünk pedig tudnunk kell érdeklődni a mások iránt, meghallgatni másokat). És természetesen a házigyűlése-

ken mindenki elmesélheti, hogy mivel foglalkozik, hogyan sikerült az a dolog, amiről legutóbb beszámolt, stb.

Amikor a közösség elkészíti az éves tervét, a következő kérdéseket kell feltennie:

1. Mi jellemző most ránk? (Helyzetelemzés)

- Melyik korábbi célkitűzéseinket tarthatjuk megvalósultnak?
- Melyik célkitűzésünk elérésén kell még dolgoznunk?
- Melyik célkitűzésünket nem vagy csak többé-kevésbé értük el?

2. Hová szeretnénk eljutni? (Jövőelképzelés)

- Eszményeket magunk előtt tartva milyen célok elérésének örülnénk?
- A valóságot szem előtt tartva ezek közül melyeket tudjuk elérni a következő négy évben?
- A gyakorlatban mely célkitűzések elérése lenne a legsürgősebb a következő két év során?

3. Mit fogunk tenni, hogy elérjük célunkat? (Terveképzés)

- A közösségnek konkrétan mit kell tennie a cél eléréséhez?
- Egyénileg mivel járulunk hozzá a cél eléréséhez?

Ha válaszol ezekre a kérdésekre, a közösség megteremti az alapot elérendő céljainak meghatározásához és megfogalmazásához.

Fontos szem előtt tartani, hogy nem elegendő a problémákat látni, sőt az sem elég, ha célkitűzéseket fogalmazunk meg, hanem végig kell gondolnunk azt, hogy milyen lehetőségeink vannak célkitűzéseink elérésére, és konkrétan mit fogunk tenni, mi lesz a stratégiánk.

Természetesen minden egyes célkitűzést meg kell vizsgálni,

s eléréséhez ki kell dolgozni a megfelelő lépéseket.

Végül: a közösség csak akkor fog fejlődni, ha célkitűzéseit, éves programját szem előtt tartja, s nem feledkezik meg róla mint egy íróasztalfiókba dugott dokumentumról, hanem rendszeresen áttekinti, és időnként kiértékeli.

A KÖZÖSSÉG ÉVES TERVE

TERÜLETEK	ELÉRENDŐ CÉLOK	KIÉRTÉKELÉST SEGÍTŐ MUTATÓK
Hívó közösség		
Életstílus		
Világiakkal megosztott közös küldetés		
Terv a fejlődésre		
Hivatások		
Egyéb		

10. MINTASZÖVEGEK

1. HATÁROZAT A KÁPTALAN MEGNYITÁSÁRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

..... [év] [hónap] ...-n [nap] Isten kegyelméből megkezdődik a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanja.

Káptalani teremnek a jelölöm ki.

Ceremonáriusnak-t neveztem ki.

A fentiek közlésével egyidejűleg elrendelem, hogy mindazok a rendtagok, akiknek a jog szerint ezen a káptalanon felszólalási joguk van, gyűljenek össze a megjelölt időpontban a káptalani teremben, és a káptalan alatt imádkozzanak a Szentlélek világosságáért.

Kelt....., [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a ház titkára

(P. H.) (pecsét helye)

2. HATÁROZAT A TITKÁR (ÉS A SEGÉDTITKÁR) MEGVÁLASZTÁSÁRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

Én,, a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának elnöke, a magam és a káptalan valamennyi tagja nevében kijelentem, hogy rendtársunkat megválasztottuk káptalanunk titkárává (segédtitkárává), beérkezett szavazatból szavazattal. Kijelentem előttetek, hogy ő lett káptalanunk titkára (segédtitkára).

Kelt....., [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. ceremonárius

(P. H.)

(A segédtitkár megválasztásáról szóló határozatot a káptalan elnökének és a titkárnak kell aláírnia.)

3. A SZAVAZATSZÁMLÁLÓK ESKÜJE

Én, X. Y. a legnagyobb tisztelettel hívom tanúul Jézus Krisztust, az örök Bölcsességet, és ígérem, hogy megbízatásomat e káptalanon hűségesen teljesítem, és annak rendje és módja szerint titkot tartok arról, ami itt

történt vagy történni fog. Erre esküszöm.

4. HATÁROZAT A KÖNYVVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG MEGALAKÍTÁSÁRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

Én,, a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának elnöke, a magam és a káptalan valamennyi tagjának a nevében kijelentem, hogy káptalanunk X. Y. és V. Z. rendtársainkat választotta meg a könyvvizsgáló bizottság tagjaivá, az előbbi leadott szavazatból szavazattal, az utóbbi leadott szavazatból szavazattal.

Kijelentem előttetek, hogy ők a könyvvizsgáló bizottság tagjai a káptalan titkárával együtt.

Ez a bizottság a helyi káptalan nevében megvizsgálja a ház gazdasági helyzetét, a javak leltárát, a gazdasági ügyvitel könyvét, a misék könyvét, a titkárság könyvét, valamint a háztörténetet (*historia domus*), és ellenőrzi a pénztárt. Ezenkívül írásban tájékoztatja káptalanunkat a vizsgálat és az ellenőrzés eredményéről.

Kelt....., a káptalani teremben, [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a káptalan titkára

(P. H.)

5. HATÁROZAT A HÁZ VOKÁLISÁNAK MEGVÁLASZTÁSÁRÓL (a vegyes szisztéma szerint)

Az Úr nevében. Ámen.

Én,, a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának elnöke, a magam és a káptalan valamennyi tagjának a nevében kijelentem, hogy a káptalan a ház vokálisának, akit a provinciai káptalanra küldünk, atyát választotta meg leadott szavazatból szavazattal a szavazás során. A szavazáson káptalani tag volt jelen abból a-ból, akinek jelen kellett lennie.

Kijelentem előttetek, hogy ő házunknak a provinciai káptalanra küldött vokálisa.

Kelt....., a káptalani teremben, [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a káptalan titkára

(P. H.)

6. TANÚSÍTVÁNY A HÁZ VOKÁLISÁNAK MEGVÁLASZTÁSÁRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

Mi együtt és egyenként a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának tagjai, jelen sorainkkal tanúsítjuk, hogy helyi káptalanunk a jog előírásai szerint törvényesen és kánonilag atyát választotta meg e ház vokálisának a provinciai káptalanra, leadott szavazatból..... szavazattal a szavazás során.

Ennek igazolásául aláírjuk ezeket a sorokat és megerősítjük a ház pecsétjével.

Kelt....., a káptalani teremben, [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a káptalan titkára

(Minden káptalani tag aláírja, a megválasztotton kívül. Utoljára a titkár írja alá, vagy – ha a titkárt választották meg – a káptalan segédtitkára.)

(P. H.)

7. TANÚSÍTVÁNY A KONSTITÚCIÓKRÓL ÉS A REGULÁKRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

Mi együtt és egyenként a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának tagjai, jelen sorainkkal tanúsítjuk, hogy azon idő alatt, amíg X. Y. atya állt házfőnökként e ház élén, felolvasták, tanulmányozták és magyarázták a Konstitúciókat és a Regulákat a közösség összefüggéseinek. Ennek igazolásául aláírjuk ezeket a sorokat, és megerősítjük a ház pecsétjével.

Kelt....., a káptalani teremben, [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a káptalan titkára

(Minden káptalani tag aláírja, a házfőnökön kívül. Utoljára a káptalan titkára írja alá.)

(P. H.)

8. TANÚSÍTVÁNY A MISÉKRŐL ÉS A SZUFFRÁGIUMOKRÓL

Az Úr nevében. Ámen.

Mi együtt és egyenként a N. N. tiszteletére alapított házunk helyi káptalanjának tagjai, jelen sorainkkal tanúsítjuk, hogy azon idő alatt, amíg X. Y. atya állt házfőnökként e ház élén, a közösség minden misemondási kötelezettségének eleget tett a jog előírásainak megfelelően (elmondta

mind a kötelezően előírt, mind pedig a vállalt miséket). *(Ha maradtak még elmondandó misék, hozzá kell fűzni: El kell még mondanunk néhány, konkrétan ... [szám] misét, ezeket azonban rövid időn belül el tudja végezni a közösség.)*

Tanúsítjuk továbbá, hogy jogunk előírásainak megfelelően pontosan elvégeztük a halottakért mondandó szuffrágiumokat.

Ennek igazolásául aláírjuk ezeket a sorokat, és megerősítjük a ház pecsétjével.

Kelt....., a káptalani teremben, [év] [hónap] [nap].

X. Y. a káptalan elnöke

X. Y. a káptalan titkára

(Minden káptalani tag aláírja, a házfőnökön kívül. Utoljára a káptalan titkára írja alá.)

(P. H.)

Kiadja a Kalazancius Tanulmányi Központ
1088 Budapest, Mikszáth Kálmán tér 1.
Levélcím: 1444 Budapest, 8. ker., Pf. 266
Készült a szegedi Agapé Ferences Nyomdában
200 példányban.

ISBN 963 204 616 1
ISSN 1585-2210

